Ազգ

Azg armenian daily

18 ՄԱՅԻՍ 2004 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 90 (3013)

Նավթի ռեկորդային գին Նյու Յորքում

Նյու Յորքի ապրանքային բորսայում երեկ տեղի ունեցած էլեկտրոնային սակարկության ժամանակ նավթի հունիսյան պայմանագրեր են կնքվել մեկ բարելի դիմաց 41,59 դոլար ռեկորդային գներով: Այդպիսով, նավթի համաշխարհային գները հասել են վերջին 21 տարվա ընթացքում ամենաբարձր մակարդակին:

Ռոյթեր գործակալության տվյալներով, ուրբաթ օրը կայացած սակարկության համեմատ մեկ բարել նավթի գինն աճել է 21 սենթով: Ուրբաթ օրն առաջին անգամ գերազանցվել էր 1990 թ. հոկտեմբերի 10-ին՝ Քուվեյթի գրավումից 2 ամիս անց արձանագրված նախորդ ռեկորդային գինը:

Վերլուծաբանները կարծում են, թե նավթի գների աճը կդադարի, եթե ԱՄՆ-ում եւ մյուս զարգացած երկրներում դրա պաշարները հասնեն պահանջարկը բավարարող մակարդակի: Բացի դրանից, նավթի գների աճը պայմանավորված Չինաստանի բուռն զարգացող տնտեսության մեջ էներգառեսուրսների հարաճուն սպառմամբ, ինչպես նաեւ այն երկյուղով, թե Մերձավոր Արեւելքից նավթի առաքումները կկրճատվեն այնտեղ պահպանվող լարվածության պատճառով:

Հայաստանի համար կարեւորագույնը ԼՂ կարգավիճակն է

Օսկանյանը եւ Մամեդյարովն առայժմ վիճում են

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Ղարաբաղյան կարգավորման բանակցություններում Հայաստանի համար կարեւորագույնը Լեռնային Ղարաբաղի կարգավիճակի խնդիրն է: Ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման հարցում Հայաստանի դիրքորոշումն անփոփոխ է: Հարցի էությունը ԼՂ կարգավիճակի խնդիրն է: Մյուս բոլոր հարցերն ածանցյալ են, ասաց Հայաստանի արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանը երեկվա մամուլի ասուլիսում:

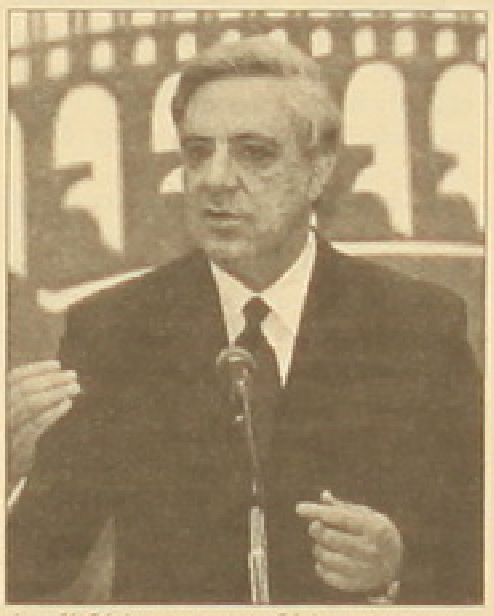

Մայիսի 12-13-ին Ստրասբուրգում կայացած Օսկանյան-Մամեդյարով հանդիպումը Հայաստանի արտաքին գերատեսչության ղեկավարը գնահատեց օգտակար: «Եղել է բովանդակային քննարկում, հատկապես որ այս հանդիպումը տեղի ունեցավ նախագահների (Ռոբերտ Քոչարյան եւ Իլհամ Ալիեւ) հանդիպումից հետո: Երկու նախագահներն էլ հստակ ցուցումներ ունեին, եւ մենք կարողացանք կառուցողական երկխոսություն անցկացնել: Օրակարգ չի եղել, ավելի շուտ խորհրդակցություններ էին, քան բանակցություններ՝ հստակեցնելու այն հիմքը, որի վրա երեւի թե բանակցություններ պետք է տեղի ունենան», ասաց Օսկանյանը:

Ադրբեջանի արտգործնախարար Էլմար Մամեդյարովը Բաքվի «Ազատ Ադրբեջան» հեռուստաընկերությանը տված հարցազրույցում ասել է, որ Ստրասբուրգում կայացած հանդիպման ժամանակ քննարկվել է հայկական ուժերի կողմից 7 շրջաններ ազատելու հարցը: «Դուք տեղյակ եք Ադրբեջանի դիրքորոշմանը՝ կապված երկաթգծի եւ 7 շրջանների հետ: Ադրբեջանական կողմը միշտ այդ գաղափարն առաջ է տանելու: Սա Ադրբեջանի գաղափարն է: Հայաստանը նույնպես արտահայտեց իր գաղափարը: Եռանախագահներն էլ արտահայտեցին իրենց գաղափարները: Մենք կարծում ենք, որ գաղափարների այս փոխանակումը շարունակվելու է հաջորդ հանդիպումների ընթացքում», ասել է Մամեդյարովը՝ նշելով, որ այլ մանրամասներ չի կարող տալ Ստրասբուրգյան հանդիպումից:

Տես ► էջ 3

ՀԱՏԿԱՆՇԱԿԱՆ ԱՅՑ

Անգլիայի վարչապետ Բլերը Թուրքիայում

Ստամբուլում եւ Անկարայում պայթյուններ HSBC-ի մասնաճյուղերի մոտ

Երեկ մեկօրյա աշխատանքային այցով Անկարայում եղավ Անգլիայի վարչապետ Թոնի Բլերը: Սա վերջին 14 տարիներին Անգլիայի վարչապետի մակարդակով Թուրքիա կատարվող առաջին այցելությունն է: Անկարայում Բլերին ընդունեց նախագահ Ահմեդ Նեջդեթ Սեզերը, ապա Անգլիայի վարչապետը հանդիպեց Թուրքիայի վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանին: Հանդիպումներում վարչապետ Բլերը Թուրքիայի ղեկավարների հետ քննարկել է Եվրամիություն-Թուրքիա հարաբերություններին, Կիպրոսի թուրքական հատվածի դեմ կիրառվող պատժամիջոցների վերացման, ահաբեկչության դեմ պայքարին, Իրաքում տիրող իրավիճակին, ինչպես նաեւ ՆԱՏՕ-ի առաջիկա գագաթաժողովին առնչվող հարցեր: Այդ գագաթաժողովը հունիսի 28-29-ը հրավիրվելու է Ստամբուլում:

Ի դեպ, վարչապետ Բլերը մինչ Անկարա ուղեւորվելը պատասխանել է «Հյուրիեթի» հարցերին եւ նշել, որ Թուրքիան Անգլիայի համար կարեւոր նշանակություն ունի: Ընդհանուր առմամբ, Բլերը դրական պղամտեղեններ է հաղորդել «Հյուրիեթին»՝ ընդգծելով, որ պետք է վերջ գտնի կիպրացի թուրքերի մեկուսացումը, ու իր աջակցությունն է հայտնել ԵՄ-ին Թուրքիայի անդամակցության բանակցություններին: Նրա դրական պղամտեղենները, սակայն, չխանգարեցին, որ այցի նախօրյակին Ստամբուլում եւ Անկարայում ահաբեկչական պայթյուններ կատարվեն անգլիական HSBC բանկի երեք մասնաճյուղերի մոտ: Տուժողներ չկան:

Հ. Չ.

Սերգեյ Իվանովը կժամանի Երեւան

Մայիսի 20-ին երկօրյա աշխատանքային այցով Հայաստան կժամանի Ռուսաստանի պաշտպանության նախարար Սերգեյ Իվանովը, տեղեկացնում է ՀՀ ՊՆ լրատվության եւ քարոզչության վարչության տարածած հաղորդագրությունը: Իվանովը կմասնակցի նաեւ ԱՊՀ պետությունների պաշտպանության նախարարների խորհրդի Երեւանում կայանալիք նիստին, որը նախատեսված է մայիսի 21-ին: Երեւանում նախատեսված են նաեւ երկկողմ հանդիպումներ, ինչպես եւ ԱՊՀ պաշտպանության նախարարների հանդիպումը նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի հետ:

Շիրակի մարզում սիբիրախտի համաճարակի պատճառով շարունակվում է անասունների անկումը

ԳՅՈՒՄՐԻ, 17 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Շիրակի մարզի Ախուրյանի տարածաշրջանի Այգաբաց գյուղում կրկին սիբիրախտի պատճառով խոշոր եղջերավոր անասունների անկում է գրանցվել: Գյուղապետարանի տվյալներով, սատկել է 57 անասուն: Գյուղում շարունակվում է կարանտինը: Գյուղապետի հավաստմամբ, անասունների շարունակական անկման հիմնական պատճառը գյուղում հակասիբիրախտային շճուկի պահանջված քանակի բացակայությունն է եւ ոչ ժամանակին ներարկումը:

Գյուղնախարար Դ. Լոքյանը հանդիպում ունենալով գյուղացիների հետ նշել է, որ հանրապետությունում չի եղել հակասիբիրախտային պատրաստուկի անհրաժեշտ պաշար, իսկ եղածն էլ փորձարկված չի եղել եւ գյուղում աննպատակային է օգտագործվել: Ներկայումս ՌԴ-ից եւ Ուկրաինայից պատրաստուկ է ներկրվել, որը առաջիկայում կօգտագործվի ըստ նպատակի:

Այգաբաց գյուղում մարտի 18-ից սկսված սիբիրախտի համաճարակի առնչությամբ լաբորատոր հետազոտությունները պարզել են, որ վարակի հիմնական պատճառը հակադարձ կամ դարձելի մուտացիան էր: Այսպես կոչված «հակազդեցության» հիմնական մեղավորը, ըստ Դ. Լոքյանի, դեղ արտադրողն է: Դեղի առնչությամբ հարուցված է քրեական գործ:

ՏԱՐԱԾՔ

Ժվանիան այցելել է Ջավախք

Վրաստանի վարչապետ Զուրաբ Ժվանիան մայիսի 15-ին այցելել է գերազանցապես հայերով բնակեցված Վրաստանի Ջավախք երկրամաս, հաղորդում է Ախալքալաքի «Ա-ինֆո» գործակալությունը: Վարչապետը այցելել է հայաբնակ Փոկա գյուղում, Փարվանա լճի ափին հիմնադրված վրացական եկեղեցու վանական համալիրի հոգեւոր սպասավորներին: Վանականների հետ հանդիպման ընթացքում Ժվանիան նշել է Փոկայի կարեւորությունը ողջ Վրաստանի համար: Վարչապետը խոստացել է լուծել հայկական այս գյուղի բնակիչների խմելու ջրի խնդիրը: Ուշագրավ է, որ գյուղապետ Խաչիկ Զարօղլյանը տեղյակ չի եղել Ժվանիայի այցի մասին: Վրաստանի վարչապետը չի հանդիպել Ախալքալաքի եւ Նինոծմինդայի շրջանի վարչակազմերի ղեկավարներին: Հիշեցնենք, որ մայիսի 12-ին Փոկա էր մեկնել նախագահ Միխայիլ Սաակաշվիլու կինը՝ Սանդրա Ռուլոֆսը: Վրաստանի առաջին տիկինը, ինչպես եւ Ժվանիան, հանդիպել էր վրաց եկեղեցու վանական համալիրի սպասավորներին:

Անդրկովկասում չկա գեթ մեկ անկախ հեռուստաընկերություն

Երեկ Վրաստանի «Իբերիա» հեռուստաընկերությունը, պատճառաբանելով ֆինանսական խնդիրները, հայտարարեց իր հաղորդումները դադարեցնելու մասին, հաղորդում է Civil.ge համակարգչային թերթը: Այս հեռուստաընկերությունը ժամանակին պատկանում էր նախկին նախագահ Շեւարդնաձեի թիմակիցներից Զազա Օքուաշվիլուն: Փաստորեն, անդրկովկասյան հանրապետություններում վերացվեց քիչ թե շատ անկախ մնացած միակ հեռուստաընկերությունը: Ամիսներ առաջ Վրաստանում փակվել էր մեկ այլ անկախ հեռուստաընկերություն՝ «9-րդ ալիքը»: Այսօր Վրաստանում հեռարձակվող կենտրոնական բոլոր հեռուստաընկերություններն այս կամ այն չափով գովաբանում են նախագահ Միխայիլ Սաակաշվիլուն:

Ադրբեջանում ու Հայաստանում եւս չկան անկախ հեռուստաընկերություններ եւ, ինչպես Վրաստանում, ամենամեծ լսարան ունեցող եւ բոլորին հասանելի լրատվության այս միջոցները վերածվել են գործող իշխանությունների քարոզչամեքենաների:

Կովկասյան եռյակի խորհրդարանների նախագահների հանդիպում Ֆրանսիայում

Արթուր Բաղդասարյանը կարեւորում է Հարավային Կովկասը որպես միասնական տնտեսական շուկա եւ տարածք

ՆԱՆԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Ստրասբուրգ

Եվրախորհրդի (ԵԽ) անդամ երկրների ԱԺ նախագահների Ստրասբուրգում երկու տարին մեկ նախապես ընտրված թեմայով անցկացվող կոնֆերանսներից հերթականը մեկնարկել է երեկ: Այս անգամ ԵԽ առաջարկած թեման է «Քաղաքացիների Եվրոպան. խորհրդարանը եւ քաղաքացիների մասնակցությունը»: Կոնֆերանսի աշխատանքային առաջին օրը տեղի ունեցավ Հայաստանի, Ադրբեջանի եւ Վրաստանի խորհրդարանների նախագահների եռակողմ հանդիպում՝ ԵԽԽՎ նախագահ Պիտեր Շիդերի նախագահությամբ: Հանդիպման ավարտին լրագրողների հետ զրույցում Արթուր Բաղդասարյանը հանդիպումը գնահատեց շատ գործնական: Նա ասաց, որ ծեռք է բերվել երեք պայմանավորվածություն՝ Կովկասյան կայունության պակտի ստորագրման, Հարավային Կովկասի երկրների խորհրդարանական վեհաժողովի ստեղծմանը նպաստելու եւ տարածաշրջանային երկխոսությունը ոչ միայն իշխանության թեւերի, այլեւ քաղաքացիական հասարակության, ԶԼՄ-ների եւ ՀԿ-ների միջեւ զարգացնելու կապակցությամբ:

Հանդիպումը Պիտեր Շիդերն ամփոփել է 7 կետով, որոնցից 3-ն առաջարկել է Վրաստանը, 3-ը՝ Հայաստանը եւ 1-ը՝ Ադրբեջանը: Բաղդասարյանը հիմնականում ուշադրություն հրավիրեց տարածաշրջանային հակամարտությունները քաղաքական երկխոսությունների միջոցով կարգավորելու, տարածաշրջանային համագործակցությունը բոլոր ուղղություններով խորացնելու, եվրոպական ինտեգրացիան «Եվրոպա-նոր հարեւաններ» շրջանակում, Հարավային Կովկասի ինտեգրումը եւ Հարավային Կովկասը որպես մեկ միասնական տնտեսական շուկա ու տարածք գնահատելու անհրաժեշտությունը: Արթուր Բաղդասարյանն ասաց, որ ստորագրվելու է համատեղ հայտարարություն խորհրդարանական շփումների ընդլայնման, նոր մոտեցումների ամրագրման կապակցությամբ:

Նինո Բուրջանաձեն կարեւորեց այն հանգամանքը, որ տարածաշրջանում առկա չլուծված հիմնահարցերի կարգավորման ուղիների քննարկման հնարավորություններ են ստեղծվում: Աբխազիայի խնդրի վերաբերյալ նա ասաց, որ Վրաստանը բազմիցս փաստել է, որ խնդրի խաղաղ լուծման ջատագովն է, ու թեեւ երկար տարիներ այս խնդրի լուծման եղանակը չի գտնվել, այնուամենայնիվ, Վրաստանը պատրաստ է ամեն մի լուրջ առաջարկի քննարկմանը: Բուրջանաձեն փաստեց, որ իրենք աբխազներին առաջարկում են բարգավաճում, նրանց բացառիկության, մշակույթի եւ լեզվի պահպանման ու զարգացման հնարավորություն, բայց միասնական վրացական պետության շրջանակներում, ինչպես դա եղել է 2000 տարի շարունակ:

Արամ Կարապետյանը դատի է տալու Արտաշես Գեղամյանին

«Նոր ժամանակներ» կուսակցության առաջնորդ Արամ Կարապետյանը պատրաստվում է դատական հայց ներկայացնել «Ազգային միաբանություն» կուսակցության ղեկավար Արտաշես Գեղամյանի դեմ: Այս մասին **«Ազգի»** հետ հեռախոսազրույցում տեղեկացրեց Կարապետյանը:

Վերջին օրերին Գեղամյանը եւ նրա կուսակիցները հրապարակային ելույթներում եւ մամուլում տանում են Կարապետյանին վարկաբեկելու ակնհայտ քաղաքականություն: Մասնավորապես Գեղամյանը հարցազրույցներից մեկում օգտագործել էր «Փալափալ» արտահայտությունը, իսկ ընդդիմության վերջին հանրահավաքում նրան անվանել գործակալ: «Ազգային միաբանության» առաջնորդներից Ալեքսան Կարապետյանը մամուլում «Նոր ժամանակների» առաջնորդին տվել էր «քաղաքական գործակալ», «քաղաքական կազաչոկ», «քաղաքական շառլատան», «գավառական ստախոս» վիրավորական անունները, նշել, թե ինչպես էին «իշխանությունները օդանավակայանի ծառայողական սրահներից մեկում հյուրասիրել իրենց տերերի հաջողակ գործակալին»:

Արամ Կարապետյանն ասաց, որ Գեղամյանը պետք է գա դատարան եւ փորձի բացատրություն տալ իր հասցեին զրպարտանք եւ հերյուրանք տարածելու համար: «Ես ուզում եմ իմանալ, թե որ երկրի գործակալ եմ: Եթե Գեղամյանը չներկայանա դատարան, ապա կհամարեմ, որ նա ստախոս է: Չի կարելի մարդուն ուղղակիորեն վարկաբեկել», ասաց Ա. Կարապետյանը՝ հիշեցնելով, որ սա Հայաստանի քաղաքական կյանքում աննախադեպ երեւույթ է լինելու, երբ քաղաքական գործիչը դատի է տալիս մեկ այլ քաղաքական գործչի: Նկատենք, որ Գեղամյանի քաղաքական խանդը Կարապետյանի հանդեպ նոր չէ: Եթե Գեղամյանը համարվում է միացյալ ընդդիմության առաջնորդը, կամ առնվազն թիվ երկրորդ դեմքը, ապա Կարապետյանը Հայաստանի քաղաքական հիվանդ դաշտի նոր ուժերից է:

«Նոր ժամանակների» առաջնորդը Գեղամյանից փորձելու է ճշտել նաեւ, թե ի՞նչ էր ակնարկում Սերժ Սարգսյանը, երբ Գեղամյանի հասցեին ասում էր, որ նա ներկայացվածից 10 անգամ էժան արժե, ինչպե՞ս է պատահում, որ նախընտրական շրջանում Գեղամյանի համար արտասահմանից 100 հազարից ավելի դոլար են ուղարկվում, ճի՞շտ է արդյոք Գեղամյանի կնոջ հետ կապված մաքսանենգության պատմությունը ու մի շարք այլ հարցեր:

Արամ Կարապետյանը հերքեց տարածված խոսակցությունը, իբր ինքը մայիսի վերջերից ձեռնամուխ է լինելու հանրահավաքների: Նա ասաց, որ մայիսի 26-ին հանդիպելու է կուսակցության երիտասարդական թեւի անդամների հետ, որտեղ քննարկվելու են ներքաղաքական ստեղծված իրավիճակից դուրս գալու հնարավորությունները: «Մենք համարում ենք, որ Քոչարյանը կսկսի բարեփոխումներ կատարել իշխանական բուրգում եւ ներքին քաղաքական հարցերում: Կոալիցիոն կառավարության ձեւն իրեն չի արդարացնում», ասաց Կարապետյանը:

Թ. Հ.

«Մեզ անհրաժեշտ է նորմալ ընդդիմություն»

Հայաստանի արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանը կարծում է, որ երկրին անհրաժեշտ է նորմալ ընդդիմություն: Օսկանյանն ընդգծեց, որ ընդդիմադիր պատգամավորների բոյկոտը եւ խորհրդարանի աշխատանքներին նրանց չմասնակցելը բացասաբար են անդրադառնում Հայաստանի ժողովրդավարացման գործընթացին: Արտգործնախարարն ընդհանուր առմամբ հավասարակշռված որակելով Եվրախորհրդի Հայաստանի վերաբերյալ զեկույցը, նշեց, որ փաստաթղթում մեկ կարեւոր հանգամանք ներկայացվել է ոչ ճիշտ ենթատեքստով: Մասնավորապես ապրիլի 13-ի գիշերվա դեպքերը (երբ ոստիկանները ուժ եւ բռնություն գործադրեցին Բաղրամյան պողոտան շրջափակած ընդդիմության ներկայացուցիչների, լրատվամիջոցների նկատմամբ-խմբ.), ըստ Օսկանյանի, պետք է դիտարկել ընդդիմության ռազմատենչ հայտարարությունների ենթատեքստում, այսինքն՝ իշխանությանն այլ բան չէր մնում, քան կանխել հակասահմանադրական եւ հակապետական գործողությունները, պետական հեղաշրջման փորձը: Իրոք տարօրինակ դիտարկում:

Ցավակցություն

«Ազգի» խմբագրակազմը ցավակցում է ԼՂՀ արտգործնախարար Աշոտ Ղուլյանին սիրելի հոր

ՎԼԱԴԻՄԻՐ ՂՈՒԼՅԱՆԻ

մահվան կապակցությամբ:

Ստացիոնար փորձաքննության փոխարեն ամբուլատոր

Դատարանի պահանջը մնում է չլուծված

Հայրը հայցով դիմել է դատարան՝ անչափահաս դստեր խնամակալը դառնալու խնդրանքով, քանի որ իր նախկին կինը՝ Գայանե Սարգսյանը, քայքայիչ պաշտամունքի հետեւորդ է եւ աղանդի մեջ ներգրավել է նաեւ 9-ամյա Հասմիկին: Այս պատմությանն **«Ազգի»** ընթերցողը ծանոթ է: Դատավարության այս փուլում Կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ համայնքների առաջին ատյանի դատարանը Գայանե Սարգսյանի համար նշանակել է դատահոգեբուժական փորձաքննություն, որը հանձնարարվել է Նուբարաշենի հանրապետական հոգեբուժական հիվանդանոցին: Գայանե Սարգսյանը հիվանդանոց չէր ներկայացել, եւ դատարանի որոշմամբ երկրորդ կեսի պահանջով փորձաքննությունը պետք է կատարվեր հարկադիր: Օրենքից բխող այս պահանջը դատական ակտերի հարկադիր կատարման ծառայությունը (ԴԱՀԿ) չի կատարում: Այս գործում, իհարկե, անմասն չեն մնացել Գայանե Սարգսյանի «ընկերները»՝ ընթերցողին հայտնի ՆԳՆ պոլիկլինիկայի նախկին աշխատակից Սոնա Ծահրադյանը, ՆԳՆ հետաքննչական բաժնի նախկին պետ Գագիկ Ծահրադյանը, որն, ի դեպ, հեռացվել է համակարգից, սակայն պահպանել է իր կապերը:

Գայանե Սարգսյանը, որ մինչ այս խուսափել է դատահոգեբուժական փորձաքննությունից, ինքնակամ ապրիլի 8-ին ներկայացել է Նուբարաշենի հոգեբուժական հիվանդանոց՝ ամբուլատոր փորձաքննություն անցնելու: Հիվանդանոցից դատարանին եւ ԴԱՀԿ-ին տեղեկացրել են, որ իրենց մոտ անցկացվում է միայն ստացիոնար փորձաքննություն: Այստեղ հետաքրքրական է դատական ակտերի հարկադիր կատարման ծառայության Երեւանի ստորաբաժանման որոշումը, որը կարճում է Կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ համայնքների առաջին ատյանի դատարանի կատարողական թերթի հիման վրա հարուցված կատարողական վարույթը, թեեւ դատարանի առաջադրած խնդիրը մնում է չլուծված, քանի որ չի կատարվել դատարանի որոշման 2-րդ կեսի պահանջը, ինչն անօրինական է:

Փաստորեն, Նուբարաշենի հոգեբուժական հիվանդանոցը Գայանե Սարգսյանի խնդրանքը չի բավարարել, սակայն ամբուլատոր փորձաքննություն տիկին Գայանեն կանցնի այսօր առողջապահության նախարարությանն կից նարկոլոգիական դիսպանսերում:

Մ. Հ.

Անմոռաց Վանի ինքնապաշտպանության տարեդարձը

Մայիսի 16-ին Աշտարակ քաղաքից քիչ հեռու, Գյումրի տանող ճանապարհին հարող տարածքում, ուր վեր է խոյանում Վանի հերոսամարտի փառապանծ մարտիկների հիշատակը հավերժացնող հուշակոթողը՝ մեկթեւանի արծիվը, Վան-Վասպուրական հասարակական կազմակերպության ղեկավար Ռոմիկ Հովնանյանի ղեկավարությամբ եւ Մշակույթի հայկական ֆոնդի վարչության նախագահ Արեւշատ Ավագյանի աջակցությամբ հանդիսավորությամբ նշվեց Վանի հերոսամարտի 89-րդ տարեդարձը եւ հարգանքի տուրք մատուցվեց զոհվածների հիշատակին:

Երիտասարդ թուրքերն օգտագործելով Առաջին համաշխարհային պատերազմի իրադրությունը, աշխատեցին իրագործել իրենց խենեշ մտադրությունը՝ բնաջնջել... մի ողջ ժողովուրդ:

Հայերը կարողացան արագորեն կազմակերպվել եւ մի շարք տեղերում դիմել ինքնապաշտպանության: Նշանակալից են գոյամարտերը Շապին-Գարահիսարում, Ուրֆայում, Սուեդիայում, Վանում...

89 տարի հայերը նշում են Վանի ինքնապաշտպանության անմոռաց տարեդարձը: 89-րդ տարելիցին նվիրված միջոցառման շարունակությունը կայացավ Արգավանդ գյուղի կուլտուրայի պալատում: (Գյուղի բնակիչների գերակշռող մասը վանվասպուրականցիներ են): Ելույթներով հանդես եկան պատմաբան Աշոտ Մարտիրոսյանը, Ռոմիկ Հովնանյանը, «Ադանա» հայրենակցական միության նախագահ Միհրան Էմիլյարյանը, «Ակունք» ազգագրական անսամբլի գեղարվեստական ղեկավար Հարություն Փանոսյանը, երգչուհի (նաեւ նկարչուհի) Գայանե Խաչատրյանը, որն իր ողջույնի խոսքից հետո հանդիսատեսին հիացրեց իր «Կիլիկիա» երգով: Ելույթն ավարտելուց հետո Մոկաց երգերի կատարմամբ շատերին զարմացրեց Արեւշատ Ավագյանը:

Ընդարձակ ծրագրով (Վասպուրականի ազգագրական պարեր, Նահրյան աղջիկների հեզաճկուն պարեր «Սեւանի» երգեր), հանդես եկավ «Վասպուրական» երգի-պարի թատրոնի անսամբլը, որի գեղարվեստական ղեկավարն է ՀՊՄԻ կուլտուրայի ֆակուլտետի դասախոս Անահիտ Խեչումյանը:

Անսամբլը հանրապետության բազմաթիվ եւ միջազգային երեք փառատոների դափնեկիր է, իսկ վերջին երեք տարիներին արդեն Յունեսկոյի միջազգային կազմակերպության անդամ է:

Այժմ Հայաստանի Հանրապետությունը, որ դարձել է Միավորված ազգերի կազմակերպության անդամ, ճանաչվել է բազմաթիվ պետությունների կողմից, երաշխիք է այն բանի, որ մեր ժողովրդի սրբազան իղձը կկատարվի՝ կազատագրվի հայոց բնօրրանը, որի կազմում իր ուրույն տեղն ունի Վան-Վասպուրականը, որի համար իրենց կյանքը զոհաբերեցին Վանի հերոսամարտի փառապանծ մարտիկները:

ՌՈԲԵՐՏ ԹՈՎՄԱՍՅԱՆ

«Ռուսաստանը եւ ռուսաց լեզուն իմ կյանքում» մրցույթն ավարտվեց

ԱՊՀ եւ բալթյան երկրների հանրակրթական դպրոցների ավարտական դասարանների միջեւ կայացած ռուսաց լեզվի երրորդ միջազգային մրցույթը, որի նշանաբանն էր «Ռուսաստանը եւ ռուսաց լեզուն իմ կյանքում», կայացավ ապրիլի 25-30-ը «Ռուսաստանի տարի» շրջանակներում՝ Ղազախստանում: Մրցույթի հիմնական նպատակն է աջակցել եւ ամրացնել երիտասարդների բարեկամական կապերը ԱՊՀ եւ բալթյան երկրներում, ընդլայնել ռուսաց լեզվի գործունեության շրջանակը: Մրցույթին մասնակցել են 12 երկրների ներկայացուցիչներ Հայաստանից, Վրաստանից, Ղազախստանից, Բելառուսից, Ղրղզստանից, Լատվիայից, Լիտվայից, Մոլդովայից, Տաջիկստանից, Ուզբեկստանից, Ուկրաինայից եւ Էստոնիայից, 75 մասնակիցներ, 21 պատվիրակությունների ղեկավարներ:

Մրցույթի հաղթողները (20 մասնակիցներ) ստացան հատուկ վկայագրեր, որոնցով նրանց իրավունք է վերապահվում առանց ընդունելության քննությունների ընդունվել ռուսաստանյան մասնագիտական բուհերի բանասիրական, ժուռնալիստիկայի եւ հասարակական կապերի բաժիններ: Հայաստանից մրցույթի հաղթողներ են դարձել Հայկ Թորոսյանը, Լուիզա Գալանտերյանը եւ Նարինե Տոնոյանը: Իսկ Տիգրան Ղադալյանը դարձավ «Մեզ մտերմացրեց Ալմաթին» անվանակարգի մրցանակակիր:

Միջազգային մրցույթի պաշտոնական փակման արարողությանը մասնակցել են Ռուսաստանի առաջին տիկին Լյուդմիլա Պուտինան, Ղազախստանի առաջին տիկին Սառա Նազարբաեւան, մրցույթի պատվավոր համանախագահ, «Ռուսաստանի հայերի միության» նախագահ Արա Աբրահամյանը եւ արդի քաղաքականության միջազգային ինստիտուտի դիտորդական խորհրդի նախագահ Դարգա Նազարբաեւան:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

ՕՊԵՐԱՏԻՎ ՏՎՅԱԼՆԵՐ

Բժիշկները չհասցրեցին օգնել

Ինչպես տեղեկացանք արտակարգ իրավիճակների վարչության լրատվական կենտրոնից, մայիսի 15-ին, ժամը 19.00-ին Հրազդան քաղաքի միկրոշրջանի թաղամասի 84 շենքի 16 բնակարանի բնակիչ, 1925 թ. ծնված Ավագ Ավագյանն իր բնակարանի երրորդ հարկի պատշգամբից ընկել է ցած: Հիվանդանոց տեղափոխելու ճանապարհին նա մահացել է:

Զույգ եղբայրներին գտան խեղդված

Մայիսի 15-ին Երեւանի Մալաթիա-Սեբաստիա համայնքի ոստիկանությունից ահազանգ է ստացվել, որ ստորին Հրազդանի ջրանցք են ընկել երկու եղբայրներ: Պարզվել է, որ ջրանցքում խեղդվածները Երեւանի Գագարին 32 տան բնակիչներ, 1984 թ. ծնված երկվորյակներ Հասան եւ Հուսիկ Ալոյաններն են: Խեղդվածներին հանել է Երեւանի միջքաղաքային վթարավերականգնողական փրկարարական ջոկատը:

Ավտովթար

Մայիսի 15-ին Նոր Երզնկա-Կարբի ծորամիջյան ճանապարհահատվածում վթարի է ենթարկվել «Գազ-24» մակնիշի ավտոմեքենան: Վարորդը՝ 1967 թ. ծնված Կարեն Մարգարյանը տեղում մահացել է, իսկ 9 ուղեւորները, որոնք ստացել են տարբեր աստիճանի մարմնական վնասվածքներ, տեղափոխվել են հիվանդանոց:

Մ. Մ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԳ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս՝ 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ. 529221
Լրագրողների սենեակ /հեռ. 581841
Համակարգ. ծառայութիւն /հեռ. 582483
Apple Macintosh համակարգչային շարուածքը «Ազգ»-ի

Թերթի նիւթերի արտատպումը թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN /phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

Ընթացիկ

Հեղինակային իրավունքի պաշտպանությունը կարեւոր խնդիր է

Թե՛ խորհրդային տարիներին եւ թե՛ ԽՍՀՄ-ի փլուզումից հետո Լեռնային Ղարաբաղում հեղինակային իրավունքի պաշտպանությունը եղել ու մնում է աննախանձելի վիճակում: Խնդիրը միայն ԼՂՀ-ում տվյալ գործառույթներն իրականացնող մարմնի բացակայության կամ անգործունեության մեջ չէ: Այստեղ առկա է Ադրբեջանի կողմից գիտամշակութային ու գեղարվեստական արժեքների միտումնավոր յուրացման խնդիրը: Բնականաբար, դա նաեւ քաղաքական նպատակադրություն ունի, որին մինչ հետամուտ է եղել Ադրբեջանը, եւ որի մասին գրվել է բազմիցս:

Իսկ որ խորհրդային ժամանակաշրջանում գիտական եւ հոգեւոր ոլորտներում զգալի ժառանգություն է ստեղծվել, անվիճելի փաստ է: Դրանց մի մասը ուղղակի իմաստով յուրացրել են ադրբեջանցիները՝ սեփականելով նույնիսկ հեղինակային իրավունքը: Ոչ քիչ թվով ստեղծագործությունների իսկական հեղինակների վիճարկման խնդիրն այսօր բարդ է, որովհետեւ եթե դրանք ժամանակին հեղինակային իրավունքի վկայագիր չեն ստացել, ապա դժվար է դառնում ապացուցել, թե իրականում ում ստեղծագործական մտքի արգասիքն են: Մյուս կողմից էլ՝ պակաս խոչընդոտող չէ այն հանգամանքը, որ հեղինակներից ոմանք արդեն կենդանի չեն, իսկ նրանց ժառանգորդներն այս հարցում հետեւողականություն չեն ցուցաբերում:

Անկախ այն բանից, թե դրանք գիտամշակութային եւ այլ ոլորտների համար ինչ արժեք են ներկայացնում, ամեն մի ստեղծագործություն էլ պետք է պաշտպանվի, որովհետեւ այն նաեւ հանրային սեփականություն է: Մեծ ջանքեր են պետք ճշտելու, թե շուրջ 70 տարում Ադրբեջանում ինչքան հայեցի հեղինակային իրավունքի օբյեկտներ են արարվել եւ դրանցից քանիսն այսօր ունեն հեղինակային ճիշտ պատկանելություն: Եթե դրանց ոլորտային նշանակությունից զատ՝ ուշադրություն բեւեռենք նաեւ խնդրի քաղաքական կողմի վրա, ակնհայտ կդառնա ղարաբաղյան կարգավորման համատեքստում՝ հարցի հրատապությունը:

ԼՂՀ-ն, 1991 թվականին կազմավորվելուց հետո, փորձել է միանալ մի շարք միջազգային համաձայնագրերի, որոնք, եթե դեռեւս նույնիսկ պաշտոնական ճանաչման չեն արժանացել անդամ երկրների կողմից, համենայն դեպս, ընկալվել է նորանկախ երկրի ժողովրդավարական միտումը: Այս առումով, նաեւ հեղինակային իրավունքի տեսանկյունից, անհրաժեշտություն է ծագում «Գրական եւ գեղարվեստական ստեղծագործությունների մասին» Բեռնի կոնվենցիային ԼՂՀ-ի միանալը, մանավանդ որ հիշյալ համաձայնագրի 29-րդ հոդվածի դրույթները դրա հնարավորության հենակետերն ունեն: Բեռնի ակտին միանալը կնշանակեր ոչ միայն ապահովել Ղարաբաղում հեղինակային իրավունքի օբյեկտների պաշտպանությունը, այլեւ համապատասխան միջազգային ատյաններում վիճարկման դնել Ադրբեջանում հանիրավի սեփականացված արժեքների բուն պատկանելությունը: Կա նաեւ դրա օրենսդրական հիմքը՝ «Հեղինակային իրավունքի եւ հարակից իրավունքների մասին» ԼՂՀ օրենքը, որը կիրարկման մեջ է 2002թ. հունիսի 27-ից: Օրենքի դրույթներն հիմնականում բխում են Բեռնի համաձայնագրից: Մասնավորապես, ընդհանուր դրույթներից բացի, ընդգրկվում են հեղինակային իրավունքի օբյեկտ համարվող եւ չհամարվող ստեղծագործությունները, հեղինակային իրավունքի գործողությունը, հեղինակի կամ դրա այլ իրավատիրոջ գույքային եւ ոչ գույքային իրավունքները, սեփականության իրավունքի հարաբերակցության, ստեղծագործությունների ազատ օգտագործման, հեղինակային իրավունքի ժառանգման եւ գործողության ժամկետի, համահեղինակությանն ու կոլեկտիվ հեղինակությանը վերաբերող դրույթները: Համակողմանի ներկայացված են նաեւ հարակից իրավունքների սուբյեկտներն ու օբյեկտները, դրանց պահպանման կարգն ու պայմանները, ինչպես նաեւ հեղինակային եւ հարակից իրավունքների պաշտպանման մեխանիզմները:

Բացի այդ, ԼՂՀ օրենսդիր մարմնի կողմից 2003թ., ի լրացումն, հիշյալ օրենքում մտցվել են նաեւ օտարերկրյա անձանց իրավունքները բովանդակող նոր դրույթներ, որոնք նույնպես կիրարկման մեջ են մտել:

Բեռնի կոնվենցիային ԼՂՀ-ի միանալու հարցը բարձրացնելով, հարկ է կարեւորել եւս մեկ միջազգային համաձայնագիր, որը դարձյալ վերաբերում է հեղինակային իրավունքի պաշտպանությանը: Խոսքը 1952 թ. ընդունված Ժնեւի համաշխարհային կոնվենցիայի մասին է: Այս փաստաթղթի դրույթները՝ քաղաքացիություն չունեցող անձանց եւ գաղթականների հեղինակային իրավունքների մասին, Արցախի պարագայում շահեկան է աշխարհաքաղաքական ներկա իրողությունների համատեքստում: Ուշագրավ է, որ Ժնեւի համաշխարհային կոնվենցիային 1973 թվականից անդամագրված էր նաեւ ԽՍՀՄ-ը, որի հիմքի վրա էլ 1991 թ. դեկտեմբերին, ԽՍՀՄ-ի փլուզումից անմիջապես հետո, Ալմա-Աթայում կնքված հռչակագրով ԱՊՀ մի քանի երկրներ ստանձնել են ԽՍՀՄ-ի վրա դրված պարտականությունների կատարումը: ԼՂՀ-ն իբրեւ հետխորհրդային ինքնուրույն սուբյեկտ, նույնպես կարող է իրեն վերապահել Ժնեւի կոնվենցիայով ստեղծված Միության անդամակցելու իրավունքը: Հասկանալի է, որ Միության անդամ երկրները հեղինակային իրավունքի վերաբերյալ ունեցած անհամաձայնությունները կարող են պարզել միջազգային ատյաններում: Դրա նախադեպերը Կոնվենցիայի փաստաթղթում կան, եւ եթե Ադրբեջանն այսօր փորձում է հեղինակային իրավունքների իր ազդեցությունը տարածել ԼՂՀ-ի վրա, ապա իսկական առիթ է ստեղծվում ղարաբաղա-ադրբեջանական հակամարտության այս մի ճակատում հակազդմանը տալ միջազգային ներգործուն բնույթ:

Այս բոլոր խնդիրների լուծումն, անշուշտ, միայն մեկ անձի կամ հասարակական օղակի իրավասությունը չէ, անհրաժեշտ է կառավարության մասնակցությունը, որովհետեւ գործադիր իշխանությունը, ըստ կարգի, կարող է անդամակցության հայտով դիմել նշված կոնվենցիաների ղեկավար մարմիններին: Այդուհանդերձ, այսօր ԼՂՀ-ում հեղինակային իրավունքի պաշտպանության, գոնե հասարակական կառույց ստեղծելու անհրաժեշտությունը կա: Եթե օրենսդրության բացակայությունը մինչ այդ խանգարում էր դրա ստեղծմանը, ապա օրենքի ընդունումից հետո, թվում է, դա դժվարություն չի ենթադրում, մանավանդ որ տարիներ առաջ այդ ուղղությամբ որոշակի աշխատանքներ տարվել են: Արցախում հեղինակային իրավունքի պաշտպանության հարցերով կառույցի ստեղծումը, անշուշտ, կձեւավորի այն գործնական օղակը, որի միջոցով էլ ընթացք կտրվեն հեղինակային իրավունքի օբյեկտների պաշտպանությանն ուղղված բոլոր կարգի նախաձեռնություններին:

Փաստենք, որ այսօրվա վիճակով ԼՂՀ-ում շատ հեղինակների իրավունքներ պարզապես անպաշտպան են: Տեղի են ունենում գործող օրենքի խախտումներ, որոնց վրա կարելի է ասել՝ չկա վերահսկողություն: Մասնավորապես, կան դեպքեր, երբ հեղինակի ժառանգորդների կողմից, օրինակ, խախտվում է ստեղծագործության անձեռնմխելիության իրավունքը (հոդված 11, ենթակետ 9), մինչդեռ օրենսդրությամբ պահանջվում է նման դեպքերում հեղինակի միակողմ գրավոր հայտարարությամբ կամ պայմանագրով հրաժարվել ոչ գույքային իրավունքից օգտվելուց: Ոչ հազվադեպ՝ խախտվում են նաեւ հեղինակային վարձատրության նվազագույն չափերը, իսկ առավել հաճախ՝ գործարքներն իրականացվում են առանց պայմանագրի (հոդված 12): Պետք է ասել, որ ուրիշի ստեղծագործությունների կամայական տնօրինման փաստեր արձանագրվում են ոչ միայն գրականության, այլեւ երաժշտության, գեղարվեստի եւ այլ բնագավառներում: Ու ցավալին այն է, որ դա աստիճանաբար դառնում է պրակտիկա: Դրա կանխարգելման արդյունավետ ձեւը, այսպիսով, ԼՂՀ-ում հեղինակային իրավունքի պաշտպանության մարմնի ստեղծումն է: Այս ոլորտում ծավալվող հասարակական հարաբերությունների իրավական կարգավորումը ժամանակի հրամայականն է, երկրում ժողովրդավարության սկզբունքների ապահովման եւս մի բաղադրիչը:

Կիմ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ,
Ստեփանակերտ

ՍՏԱՄԲՈՒԼԻ ԳԱԳԱԹԱԺՈՂՈՎ

ՆԱՏՕ-ի գագաթաժողովում Հայաստանը կներկայանա արտգործնախարարի մակարդակով

Հունիսի 28-29-ը Ստամբուլում տեղի ունենալիք ՆԱՏՕ-ի գագաթաժողովում Հայաստանը կներկայանա արտգործնախարարի մակարդակով, երեկ մամլո ասուլիսում ասաց Վարդան Օսկանյանը: Հայաստանի արտաքին գերատեսչության ղեկավարը նկատեց, որ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը նպատակահարմար չի համարում իր մասնակցությունը գագաթաժողովին: Օսկանյանն ասաց, որ Հայաստանի նախագահի դիրքորոշումը պայմանավորված է այն հանգամանքով, որ չնայած հայկական կողմի բազում հայտարարությունների՝ Թուրքիայի հետ հարաբերությունները կարգավորելու մասին, դրական արդյունքներ չկան: Հայաստանի արտգործնախարարը հերթական անգամ կրկնեց, որ Երեւանը պատրաստ է Անկարայի հետ դիվանագիտական հարաբերություններ հաստատել առանց նախապայմանների:

Մայիսի 11-ին «Նոյյան տապան» գործակալությունը, վկայակոչելով Ստամբուլում լույս տեսնող հայատառ «Մարմարա» օրաթերթը, հաղորդել էր վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանի՝ Հայաստանի հասցեին արված հայտարարությունները, մեջբերված թուրքական «Միլլիեթ» օրաթերթից՝ «Վարչապետ Էրդողանը ձիթենու ճյուղ է մեկնել Հայաստանին» վերնագրով: **«Ազգը»** չկարողացավ հաստատել «Միլլիեթի» վերոնշյալ հոդվածը, քանի որ այն բացակայում է թերթի ինտերնետային էջից:

Մյուս կողմից, Էրդողանի Հայաստանի հասցեին արված հայտարարությանն է անդրադարձել «Թյուրքիե» օրաթերթը մայիսի 11-ի համարում: Ըստ թերթի, Մեջլիսում ընդունելության ժամանակ Էրդողանին հարցրել են, թե նա շատ է շրջագայում, ինչին հետեւել է Թուրքիայի վարչապետի «ուշագրավ» մեկնաբանությունը: Նախորդ կառավարությունների օրոք լոբբիստական գործունեությունը շատ թույլ էր, ասել է Էրդողանը՝ հավելելով. «Այդ իսկ պատճառով այսքան շրջագայում ենք, աշխատում ենք հնարավորինս շատ երկիր գնալ, հարեւան բոլոր երկրներ գնացել ենք, հատկապես այն երկրները, որոնց հետ խնդիրներ ունենք: Թերեւս միայն Հայաստանն է մնացել: Պետք է Հայաստանի հետ էլ շփումներ զարգացնենք»: «Թյուրքիե» վերոնշյալ հաղորդագրությունը տեղադրել է «Խորիմաստ ակնարկ» խորագրի տակ:

Նկատենք, որ Էրդողանը Հայաստանի հետ հարաբերությունները կարգավորելու որեւէ ակնարկ չի արել, եւ ոչ էլ «անուղղակի պատգամ հղել Հայաստանի նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանին, որն, ինչպես հայտնի է, մտադիր չէ մասնակցել ՆԱՏՕ-ի ստամբուլյան գագաթաժողովին», ինչպես մեկնաբանում է «Նոյյան տապանը»:

Վարդան Օսկանյանը հստակ նշեց, որ նախագահ Քոչարյանի չմասնակցելը ՆԱՏՕ-ի գագաթաժողովին որեւէ ձեւով կապված չէ Հայաստան-ՆԱՏՕ հարաբերությունների հետ: Հայաստանը ՆԱՏՕ-ի հետ դրական հարաբերություններ է զարգացնում եւ հետ չի մնում Ադրբեջանից եւ Վրաստանից, ասաց Օսկանյանը:

Թ. Հ.

Հայաստանի պատվիրակությունը Հասարակածային Գվինեայում

Հայաստանի արտգործնախարարության պատվիրակությանը վերջապես հաջողվեց մեկնել Հասարակածային Գվինեա՝ տեղում պարզելու պետական հեղաշրջման եւ լրտեսության մեջ մեղադրվող հայ օդաչուների ճակատագիրը: Արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանը լավատես է եւ հույս հայտնեց, որ գերյալ հայերի ճակատագիրը դրական ավարտ կունենա: Հիշեցնենք, որ պայմանագրով աֆրիկյան այս բռնատիրական երկրում աշխատող 6 հայ օդաչուներն, ի թիվս այլ օտարերկրացիների եւ տեղացիների, մեղադրվում են Հասարակածային Գվինեայի նախագահի դեմ հեղաշրջման փորձի մեջ:

Մայիսի 5-ին «Նոյյան տապան» գործակալությունը, վկայակոչելով «չճշտված տեղեկություններ», հաղորդել էր, որ հայ օդաչուների գործով դատավարությունն արդեն իսկ ավարտվել է: Օդանավի հրամանատար Աշոտ Կարապետյանը դատապարտվել է ցմահ ազատազրկման, իսկ ղեկապետ Սամվել Մանուկյանը, բորտմեխանիկ Ռազմիկ Խաչատրյանը, երկրորդ օդաչու Սամվել Դարբինյանը, ինչպես նաեւ անձնակազմի եւս երկու անդամներ դատապարտվել են 15 տարի ազատազրկման:

Հայաստան է ժամանելու Սալոմե Զուրաբիշվիլին

Առաջիկա օրերին Երեւան է ժամանելու Վրաստանի նորանշանակ արտգործնախարար Սալոմե Զուրաբիշվիլին: Այս մասին երեկ ասաց Հայաստանի նրա գործընկեր Վարդան Օսկանյանը: Նշենք, որ Ստրասբուրգում կայացած Եվրախորհրդի նախարարների հանձնաժողովի 114-րդ նստաշրջանի շրջանակներում տեղի է ունեցել Օսկանյան-Զուրաբիշվիլի ճանաչողական հանդիպումը:

Հայաստանի համար կարեւորագույնը ԼՂ կարգավիճակն է

Սկիզբը՝ էջ 1

Օսկանյանն անդրադառնալով 7 շրջանների դիմաց երկաթգիծը բացելու շրջանառվող տեսակետին, ձեռնպահ մնաց որեւէ բան հաստատելուց կամ մերժելուց, «քանի որ մենք պայմանավորվածություն ունենք չբացել» հանդիպման մանրամասները: Նա նշեց, որ եղել է բաց օրակարգ, «մեր միջեւ վեճ է գնում», «մենք հեղհեղուկ վիճակում ենք»: Հայաստանի արտգործնախարարի ասելով, կողմերը կարող են ցանկացած հարց դնել քննարկման, եւ այդպիսին է եղել Ստրասբուրգում կայացած երկրորդ հանդիպումն իր գործընկեր Մամեդյարովի հետ: Օսկանյանը հավաստիացրեց, որ ԵԱՀԿ Մինսկի խումբը ղարաբաղյան կարգավորման որեւէ նոր առաջարկություն չի ներկայացրել: Դա է հաստատել նաեւ Էլմար Մամեդյարովը:

Պաշտոնական Երեւանը կողմնակից է Հայաստանի եւ Ադրբեջանի, ինչպես արտգործնախարարների, այնպես էլ նախագահների մակարդակով հանդիպումների շարունակականությանը: Օսկանյանն ասաց, որ իր եւ Մամեդյարովի հաջորդ հանդիպումը տեղի կունենա հունիսի երրորդ տասնօրյակում Պրահայում: Ինչ վերաբերում է ադրբեջանական եւ թուրքական մամուլի պնդումներին, թե Ստամբուլում ՆԱՏՕ-ի գագաթաժողովի շրջանակներում նախատեսված է հայ-թուրք-ադրբեջանական եռակողմ հանդիպում, Օսկանյանը պատասխանեց, որ «այս պահի դրությամբ պաշտոնական առաջարկ չենք ստացել», մյուս կողմից չբացառելով երկկողմ կամ եռակողմ հանդիպումների հնարավորությունը:

Հայաստանի իշխանությունները մտահոգություն ունեին, որ Հեյդար Ալիեւի վախճանից հետո որդին՝ Իլհամը կարող է ղարաբաղյան կարգավորման բանակցությունները սկսել նոր էջից: Պաշտոնական Բաքուն հայտարարել էր, որ պատրաստ է Հայաստանի հետ բանակցությունները շարունակել զրոյական կետից, ինչին հետեւել էր ՀՀ ԱԳՆ պատասխանը. այդ դեպքում Բաքուն պետք է բանակցի Ստեփանակերտի հետ: **«Ազգի»** հարցին, թե Օսկանյան-Մամեդյարով երկրորդ հանդիպումից հետո տպավորություն ստեղծվո՞ւմ է արդյոք, որ Բաքուն ցանկանում է սկսել զրոյից, արտգործնախարարը պատասխանեց. «Մենք չենք կարող հանգել եզրակացության, որ Ադրբեջանն ինչ-որ բան մերժում է»:

Օսկանյանը բացառեց ղարաբաղյան ճակատում ռազմական գործողությունների վերսկսումը: Արտգործնախարարի ասելով, ինքը չի տեսնում ռազմական գործողությունների վերսկսման նախանշաններ: Մյուս կողմից՝ Օսկանյանն ընդգծեց, որ հայկական կողմը պատրաստ է արժանի պատասխան տալու, եթե «ադրբեջանական կողմը թույլ տա հերթական սխալը եւ գնա արկածախնդրության»:

Հ. Գ. Մայիսի 13-ին Բաքվի «Էքսպրես» թերթը «մեջբերումներ» էր արել Հայաստանի նախագահի ղարաբաղյան կարգավորման անձնական ներկայացուցիչ Թաթուլ Մարգարյանի՝ իբր Ստրասբուրգում տված մամլո ասուլիսից: Մասնավորապես «Էքսպրեսը» «մեջբերել» էր Մարգարյանի հետեւյալ խոսքերը. «Սա միայն հակամարտություն չէ Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ, սա նաեւ Ղարաբաղի ժողովրդի անկախությունը եւ անվտանգությունն ապահովելու խնդիր է»: Երեկ Թաթուլ Մարգարյանն «Ազգին» տեղեկացրեց, որ ինքը չի մասնակցել Օսկանյան-Մամեդյարով հանդիպմանը, ընդհանրապես այդ օրերին Ստրասբուրգում չի եղել, հետեւաբար չէր կարող նման հայտարարություններ անել: Փաստորեն, Բաքվի թերթը հերթական անգամ կեղծ տեղեկություն է տարածում, այս անգամ հղում անելով Թաթուլ Մարգարյանին:

«Պատմությունը քարոզչական հզոր զենք է, որը գրեթե չենք օգտագործում»

Պատմաբան Պետրոս Հովհաննիսյանի դիտարկումները հայագիտության եւ այլ հարցերի մասին

– Հայագիտական միջազգային անցյալ տարվա համաժողովից հետո թվում էր, թե պետական աջակցությամբ արագորեն պիտի ստեղծվեին հայագիտական հիմնադրամ ու կենտրոն, սակայն հարցն առ այսօր մնում է անլուծելի, թեպետ հովանավորելու խոստումներ բանիցս տրվել են: Գուցե նման կենտրոն ստեղծելու անհրաժեշտություն իրականում չկա՞:

– Համաժողովը վերստին ապացուցեց, որ Հայաստանը հայագիտության համաշխարհային կենտրոնն է: Ինչքան էլ դրսում ուսումնասիրություններ կատարվեն, միեւնույն է, հնարավոր չէ հայագիտությունը զարգացնել այնպիսի լայն ընդգրկումով ու ծավալով, ինչպես մեզ մոտ, քանի որ այստեղ են կենտրոնացված հայագիտության բոլոր ճյուղերի եւ ուղղությունների հիմնական ուժերը: Անշուշտ, արտասահմանում կան հայագիտական մի շարք կենտրոններ, որտեղ մանրազնին ուսումնասիրվում են այնպիսի ճյուղեր, որոնք մեզանում շատ քիչ են կամ գրեթե գոյություն չունեն: Ուրախալի է, որ այդ կենտրոնները սերտորեն համագործակցում են հայաստանյան մասնագետների հետ:

Իսկ սպասելիքները, թե համաժողովից հետո կստեղծվի մշտական գործող մարմին, որը հրահանգներ կտա ու ուղղություններ կմշակի, ըստ էության, անիրականանալի են: Ըստ իս, հայագիտությունը պետք է զարգանա այնպես, ինչպես առ այսօր զարգացել է՝ պրոբլեմային հարցադրումներով ու լուծումների ուրույն մոտեցումներով: Համաժողովը հայագիտական ուժերը համախմբելու, արտասահմանում կատարվող աշխատանքներին տեղեկանալու հրաշալի փորձ էր: Որքան էլ տարօրինակ է, ազգային պետության պայմաններում հայագիտության զարգացմանն այսօր խանգարում է միմիայն ֆինանսական միջոցների բացակայությունը: Որոշակի քայլեր, իհարկե, արվում են, սակայն դրանք բավարար չեն: Իրավիճակն ավելի լավ պատկերացնելու համար բերեմ հետեւյալ օրինակը: Վերջերս հայտնի դարձավ, որ պատմական Արտաշատ քաղաքում, հենց պետական սահմանի ուղեկալում, հայտնաբերվել է հնագիտական հուշարձան, որը նախկինում պետական գաղտնիք է եղել: Սահմանապահները բացահայտել են վիթխարի հուշարձան, ենթադրվում է՝ տաճար, որի սկզբնական պեղումների համար անգամ մեր կառավարությունը չկարողացավ ֆինանսական միջոցներ գտնել: Ի վերջո, Հայաստանում Իտալիայի դեսպանատունը 25 հազար եվրո տրամադրեց պեղումների համար, որից հետո հայտնի դարձավ, որ գործ ունենք հելլենիստական շրջանի զարմանահրաշ հուշարձանի հետ: Ստացվում է, որ մեր երկրում, մեր փոխարեն, պեղումներ անելու պատրաստակամություն են ցուցաբերում օտարները: Խոսում ենք հայագիտության մասին, սակայն հնագիտական ոչ մի հուշարձան չի պեղվում կառավարության ֆինանսավորմամբ կամ նվազագույն աջակցությամբ:

– Մեր կառավարությունը շարունակ տրտնջում է բյուջեի սղությունից, սակայն գումար է հատկացնում ոչ թե հայանպաստ քարոզչություն տարածելու, այլ, օրինակ, տարբեր հավաքների համար: Մինչդեռ ազգային արժեքների մասին խոսում է ամեն առիթով եւ ամենուր: Խոսքի եւ գործի հակադրությունը գնալով ավելի չի՞ հուսահատեցնում:

– Օգտվելով առիթից կուզենայի ինձ անչափ մտահոգող հետեւյալ խնդրի մասին խոսել: Հայ պատմագիտության ամենամեծ դեմքերից մեկը Նիկողայոս Ադոնցն է, նա թողել է հսկայական ժառանգություն, որին մեր ժողովուրդը ծանոթ չէ, որովհետեւ տպվել է արտասահմանում, հիմնականում ֆրանսերենով եւ գրված է տարբեր պարբերականներում: Ադոնցը մի ահռելի երեւույթ է, սակայն մեր պատմաբանները քիչ են առնչվում նրա գործերին:

Կառավարությանը խնդրանք է ներկայացվել ֆինանսավորելու Ադոնցի 4 հատորյակի հրատարակությունը, սակայն, որքան գիտեմ, աշխատանքը տեղից չի շարժվում: Կարծեմ Գալուստ Գյուլբենկյանի հիմնադրամի տնօրեն Զավեն Երկավյանը համաձայնել է ֆինանսավորել 2 հատորի լույս ընծայումը: Այնպես որ, մեր կառավարությունն այս հարցերով զբաղվելու ոչ ժամանակ ունի, ոչ էլ ցանկություն:

– Այս իրավիճակում անընդունելի է հատկապես պատմաբանների պասիվությունը: Գլոբալ խնդիրներ առաջ քաշելու եւ դրանց լուծումը պահանջելու փոխարեն նրանք հաճախ կենտրոնանում են անձնական նեղ խնդիրների վրա: Տպավորություն է ստեղծվում, թե պատմաբանները շարունակական պառակտումների մեջ են: Այդպես չէ՞:

– Կարծում եմ, որեւէ պառակտում գոյություն չունի, եթե, իհարկե, դա արհեստականորեն չի դիտվում որպես պառակտում: Իրականում տարբեր կարծիքների, տարբեր մոտեցումների հարց կա: Միանգամայն նորմալ երեւույթ է, երբ մեկ հարցի վերաբերյալ առաջանում են մի քանի կարծիքներ, իսկ եթե որեւէ մեկն այդ կարծիքը չի ընդունում, բնավ չի նշանակում, թե պառակտում է առաջացել: Պարզապես երբեմն երեւույթները շատ ենք թատերականացնում:

Լիովին համաձայն եմ, որ մեր պատմաբանները պասիվ են, եւ նրանց ձայնը գրեթե չի լսվում ազգային արժեքների պաշտպանության, Հայ դատի եւ այլ հարցերի վերաբերյալ: Մեր պատմության քարոզչության ամենաբացասական կողմն այն է, որ չունենք ազգային հայեցակարգով գրված հայոց պատմության բուհական դասագիրք: Իսկ դա ամենաարատավոր հակաքարոզչությունն է: Եթե մենք մեր ուսանողներին չենք ապահովում դասագրքով, ո՞վ պետք է դա անի մեր փոխարեն: Ես սա ասում եմ նաեւ ինքնաքննադատաբար:

Ամեն պահ պիտի մտածենք, որ պատմությունը քարոզչական հզոր զենք է, ազգային ինքնագիտակցության, ազգային արժեքների գնահատման հզոր միջոց: Մի քանի տարի առաջ պետհամալսարանի հայոց պատմության ամբիոնը հրատարակեց «Հայ ժողովրդի պատմության հիմնահարցեր» գիրքը՝ ակադեմիկոս Հրաչիկ Սիմոնյանի խմբագրությամբ, որը լավ ընդունելություն գտավ: Բայց միայն դա բավարար չէ: Մենք մեր եռանդը պիտի ծախսենք լայնածավալ քարոզչություն տարածելու եւ ոչ անձնական խնդիրներ լուծելու վրա: Բարեբախտաբար, մեր ամբիոնն այժմ ձեռնամուխ է լինում ստեղծելու եռահատոր դասագիրք, որի համար նախ ֆինանսավորում է պետք, իսկ հետո՝ ազատ աշխատելու ժամանակ, որովհետեւ ժամանակն արագորեն անցնում է: Արդեն 15 տարի դասագիրք ստեղծելու մասին ենք խոսում, սակայն ոչինչ էլ չենք ստեղծում:

Իհարկե, բնավ նկատի չունեմ, թե քարոզչություն չի արվում, մեծ աշխատանք է կատարում հատկապես Ցեղասպանության թանգարան-ինստիտուտը: Բայց իմ խորին համոզմամբ, Ցեղասպանության մասին հայկական մտածելակերպով գրված գիրք առ այսօր չունենք: Շատ գրքեր, հոդվածներ են տպագրվում նաեւ արտասահմանում, բայց մեր տեսակետը համակողմանի ներկայացնող աշխատանք դեռեւս չկա: Ժամանակին Ջոն Կիրակոսյանն այդպիսի փորձ կատարեց եւ բավականին լավ աշխատանք ստեղծեց:

Երբեմն խոսվում է դպրոցներում «Ցեղասպանության պատմություն» առարկա կամ դասագիրք մտցնելու մասին, ինչին ես կտրականապես դեմ եմ: Դա ավելի շատ վնաս կբերի, քան օգուտ: Ինչ խոսք, մենք չափազանց լավ պիտի իմանանք Ցեղասպանության պատմությունը, հրաշալի ճանաչենք բոլոր մեղավորներին: Մենք մեղավորներ ենք փնտրում ամբողջ աշխարհում, բայց մոռանում ենք մեղադրել նաեւ ինքներս մեզ: Մենք մեղավոր ենք անկազմակերպ լինելու, նաեւ չդիմադրելու ու մեզ կոտորել թույլ տալու համար: Իսկ մեղավոր լինելու սաղմերը պետք է փնտրել ոչ թե խեղճուկրակ ժողովրդի, այլ նրա ղեկավարների մեջ: Դրանք ազգային արժեքների մասին բարձրագոչ խոսող կուսակցություններն էին, որոնք անկարող եղան կազմակերպելու ժողովրդի դիմադրությունը, ղեկավարելու ու զինելու նրան: Արդյոք մեղավորության զգացողությունն այսօրվա մարդկանց օգնո՞ւմ է թույլ չտալու նույն սխալները, որ գործել ենք այն ժամանակ: Մեզ համար գուցե հեշտ է խոսելը, որովհետեւ գիտենք պատմությունը, բայց վերջին հաշվով այսօրվա սերունդը իրավունք ունի պատասխան պահանջելու տվյալ շրջանի պատասխանատվությունն ու բարոյականությունը կրողներից:

– Անհերքելի է, որ Ցեղասպանությունից ազգովին դասեր չենք քաղել: Ըստ էության, այսօր էլ չունենք ինքնապաշտպանական ամուր մեխանիզմներ, հետեւությամբ օտարվում ենք ազգայինից, լքում մեր երկիրը, կործանում ինքներս մեզ: Իբրեւ պատմաբան ինչպե՞ս կբացատրեք այս երեւույթը:

– Ցեղասպանություն եմ համարում ոչ միայն հայերիս հետ տեղի ունեցած արյունալի կոտորածը, այլեւ դրա շարունակությունը դարձած սպիտակ ջարդը: Հայրենաթողությունը նույնպես ցեղասպանություն է, այն, ինչ տեղի է ունենում այսօր, խաղաղ ցեղասպանություն է: Իսկ դրա դեմ պայքարելու անզորությունը հետեւանք է պատմագիտական դաստիարակության պակասի: Մենք ոչինչ չենք անում մեր պատմությունը ամբողջապես հասկանալու ու քարոզելու համար, հեռուստատեսությունն ու մամուլը չեն ծառայում որպես քարոզչամիջոց: Մինչդեռ դա պետք է արվի պետականորեն, պետությունը պիտի կանգնի դրա հետեւում: Ի՞նչ անել, որպեսզի այլեւս հայրենաթողությունը չլինի: Դա ցեղասպանություն է, եւ ոչ պակաս վտանգավոր: Անկասկած, կառավարությունը մեղավոր է, քանի որ չի օգտագործում իր բոլոր հնարավորությունները, գործնական քայլեր չի կատարում մարդկանց երկրում պահելու համար:

Հարցազրույցը վարեց
ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆԸ

«Շրջադարձ» հանդեսը ազգայինի ակունքներում

Եվս մեկ համազգային ամսագիր է ներկայացվում հանրության ուշադրությանը եւ դատին: «Շրջադարձ» հանդեսը գաղափարական, աշխարհայացքային որոշակի ուղղվածությամբ հավակնում է տանելու ազգանպաստ քարոզչություն՝ փորձելով ճեղքել մարդկությանը համակած ընդհանուր գաղափարական ճգնաժամը: Տարրալուծելով դրա բնույթը, ծագումն ու նպատակները, հանդեսի պատասխանատուները ահազանգում են, որ Համաշխարհային կենտրոնի ծրագրված դավադրությունը ուղղված է արժեքային համակարգ կրող մարդկային բոլոր հանրույթներին: Իբրեւ մարդկության ստրկացման միջոց, այս անգամ օգտագործվում են գիտատեխնիկական նվաճումները, մասնավորապես տեղեկատվական գերարդիական տեխնոլոգիաները: Եվ ահա «Շրջադարձը» գալիս է ոգու պայքարի՝ վերադարձ կատարելու մարդկային սկզբնարժեքների բարոյականությանը: Հանդեսի գլխավոր պատասխանատուն ազգային խնդիրներին հետամուտ մտավորական, մեր քերթի հեղինակ, պատմական գիտությունների թեկնածու Գեւորգ Յազըճյանն է:

Հանդեսի առաջին համարը բացվում է վերջերս Հայաստանից ԱՄՆ տեղափոխված մեր երիտասարդ հայրենակցի՝ Միհրան Մաղաքյանի նամակ-արձագանքով: Իր վրդովմունքը հայտնելով փետրվարի 19-ին Բուդապեշտում հայ լեյտենանտ Գուրգեն Մարգարյանի՝ ադրբեջանցի սպայի կողմից գազանաբարո սպանության առիթով, նա դատապարտում է մեր կողմի լռությունը, դրանից հետեւեցնելով, թե մինչեւ ե՞րբ մենք մեր ողբերգությունների պատճառները պետք է փնտրենք միջազգային հանրության անտարբեր կեցվածքի մեջ:

«Աթաթուրքը մեզ վրա պիտի խնդա» խորագրով հրապարակումը՝ Մելգոնյան կրթական հաստատության 80-ամյակի առիթով, գնահատական է տալիս վերջերս համահայկական տագնապ ու ընդվզում առաջացրած ՄԿՀ-ի գործունեության վերաբերյալ ՀԲԸՄ-ի ղեկավարության որոշմանը՝ նկատելով իբրեւ պատմական շեղում Բարեգործականի ավանդույթներից: Հիշյալ նամակի առիթով խմբագրությունը իր կողմից կրթահամալիրի տարածքի վաճառքից ստացված գումարի հաշվին Նիկոսիայում հայագիտական հետազոտությունների կենտրոնի հիմնադրումը նկատում է նույնքան «ազգադավ», քանի որ դա ծառայելու է հայագիտական ամերիկյան դպրոցի հակահայկական նպատակներին:

Հանդեսը հրապարակել է եվրոպահայերի համագումարի մերժողական դիմումագիրը՝ ուղղված մեր երկրի ղեկավարությանը՝ 2004-ի հունվարի 20-ին Հայաստանում Բրիտանիայի դեսպան Թորդա էբբոթ Ուոթի դիվանագիտական պաշտոնավարության առաջին տարեդարձի առիթով մամլո ասուլիսում արած հայտնի հայտարարության առնչվող (տիկ. դեսպանը կասկածի տակ էր առնում 1915-ի Հայոց ցեղասպանության իրողությունը՝ բավարար ապացույցներ չլինելու պատճառով): Նկատի ունենալով նմանօրինակ հայտարարության առաջին նախադեպը (Հայաստանում Իսրայելի դեսպան տիկ. Ռիվկա Կոհենի կողմից) դիմումագրի հեղինակները զգուշացնում են անպատիժ մնալու պարագայում դրանց հետեւանքների մասին: «Հայաստանի մօտ Բրիտանիոյ դեսպանուհի տիկ. Թորա Աբբոթ-Ուաթ հրապարակաւ ներողութիւն խնդրէ իր յայտարարութեան համար ու պաշտօնապէս ետ առնէ իր խօսքը, իսկ եթէ մերժէ, դեսպանուհին անբաղձալի անձ յայտարարուի Հայաստանի Հանրապետութեան սահմաններուն մէջ»: Հանդեսը խիստ զգայուն է գտնվել հիշյալ իրողության նկատմամբ՝ կատարելով 3 համապատասխան արձագանք: Հետաքրքրական է 2 երկրների դիվանագիտական ներկայացուցիչների լուսանկարներով (տիկ. Թորդա էբբոթ Ուոթ եւ Ռիվկա Կոհեն) շրջանակված «Թուրք-հրեական խոսք անգլիացու բերանով» հրապարակումը՝ 1916-22 թթ. Անգլիայի վարչապետ Լլոյդ Ջորջ Դեյվիդի խոսքերով. «Հայաստանը ողջակիզվեց մեր կառուցած հաղթանակի զոհասեղանին: Բրիտանական կառավարության քաղաքականությունը ճակատագրական անխուսափելիությամբ հանգեցրեց 1895-97 եւ 1909 թթ. սարսափելի ջարդերին եւ 1915 թ. ամենասարսափելի կոտորածին: Հայերը պետք է վերագտնեն իրենց անկախությունը»: Հրապարակման մեջ մասնավորապես ասվում է, «Թեեւ հայ հասարակությունը արժանի հարված տվեց սիոնիստ դեսպանուհուն, սակայն ՀՀ կառավարությունը բավարարվեց դիվանագիտական թույլ դիրքորոշմամբ: Դրանից քաջալերված նենգ Ալբիոնի ներկայացուցիչը ահա հանդես է գալիս ՀՀ-ում»:

Հանդեսում առանձնանում է նաեւ «Հայագիտության հայեցակարգային խնդիրները» հրապարակումը: Սա ԱՄՆ-ի Հայագիտական ուսմանց ընկերակցության պատասխանն է՝ ուղղված Երեւանի պետհամալսարանի ռեկտորին: Նամակի առիթը 1998 թ. Երեւանում լույս տեսած պատմաբան եւ քաղաքագետ Արմեն Այվազյանի «Հայաստանի պատմության լուսաբանումը ամերիկյան պատմագրության մեջ. քննական տեսություն» մենագրությունն է: Իբրեւ արձագանք, ԵՊՀ

հայոց պատմության ամբիոնը 2001 թ. դեկտեմբերի 19-ի իր որոշման մեջ խստորեն դատապարտում է հայագիտական ամերիկյան դպրոցների հակահայկական գործունեությունը: Որին ի պատասխան ԱՄՆ-ի Հայագիտական ուսմանց ընկերակցությունը ժխտում է այն տեսակետը, թե ամերիկյան հայագիտությունը գտնվում է Թուրքիայի հակահայկական քարոզչության ազդեցության տակ եւ հույս է հայտնում, որ ԵՊՀ հայոց պատմության ամբիոնը կվերանայի սույն որոշումը:

«Շրջադարձը» իր սկզբունքին հավատարիմ արտահայտում է իր կարծիքը նաեւ այս հարցում՝ այն դիտելով իբրեւ թելադրող փաստարկ հայոց պատմագրության վերաբերյալ:

Ընթերցողների ուշադրությունը հրավիրենք նաեւ ՌԴ աշխարհաքաղաքական վերլուծաբան, եվրասիական գաղափարախոսություն տարածող Ալ. Դուգինի հարցազրույցի վրա՝ «Եվրասիականությունը եւ Ղարաբաղը» թեմայով: Փորձ է արվում մեկնաբանելու արեւելյան քրիստոնեության հոգեւոր տարածքի վերածննդի գաղափարը՝ օգտագործելով հին արեւելյան եկեղեցիների, այդ թվում նաեւ Հայ առաքելական եկեղեցու փորձը՝ «եվրասիական միասնական տարածքի վերածննդի խնդրի առաջադրումը պահանջում է առաջադրել եւ լուծել ավանդական իսլամի եւ արեւելյան քրիստոնեության միջեւ մեծ մասամբ անհետացած կամ աղճատված կապերի վերականգնման եւ ամրապնդման խնդիրը»: Հոդվածի առիթով տպագրված լուսանկարի տակ արված է մեկնաբանություն՝ «Ըստ Ալ. Դուգինի՝ ուղղափառ խաչը կարելի է համատեղել տանգրիզմի հետ: Արդյունքը կլինի եվրասիականություն»:

Ըստ Գեւորգ Յազըճյանի, բազմաթիվ ազգերից, ազգություններից եւ էթնիկ հանրություններից բաղկացած այնպիսի պետության համար, ինչպիսին Ռուսաստանն է, եվրասիականության գաղափարախոսությունը հավակնում է փրկօղակ դառնալ, իսկ Արցախի հարցում Դուգինի առաջարկած տարբերակը հայերի համար բացարձակապես անընդունելի է (այսինքն՝ ընդհանուր պետություն՝ Արցախի եւ Ադրբեջանի միավորմամբ): «Մենք իրավունք չունենք մեր ճակատագիրը վստահելու որեւէ օտարի, նույնիսկ եթե վերջինս ռուսն է», նկատում է «Շրջադարձը»:

Զորավար Անդրանիկի ծննդյան 139-ամյակի առիթով հանդեսը տպագրել է գրող եւ հասարակական գործիչ Արշակ Չոպանյանին ուղղված մեծ հայդուկապետի երեք անտիպ նամակները՝ գրված 1917-23 թթ.:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

ԱԶԳ

Միջազգային

Եթե երեք-չորս տարի առաջ Ուկրաինայի մասին կարելի էր ասել, որ այս երկիրն աստիճանաբար հաղթահարում է այսպես կոչված անցումային շրջանը, ապա այսօր այդ անցումն արդեն հաղթահարված է։ Բնական եւ մարդկային վիթխարի ռեսուրսներ ունեցող, իր տարածքով Եվրոպայի ամենամեծ երկիրը բռնել է կայուն զարգացման ճանապարհը։ Վերջին 4 տարում, ինչպես տեղեկացանք Ուկրաինայի ազգային բանկի նախագահ Սերգեյ Տիգիպկոյից, համախառն ներքին արդյունքը միջին տարեկան 7,4 տոկոս աճ է արձանագրել։ Ապրանքների եւ ծառայությունների գներն այդ 4 տարում բարձրացել են ընդամենը 8-9 տոկոսով, այսինքն մնացել են կայուն։ Իսկ բնակչության իրական եկամուտների՝ թոշակների, նպաստների եւ աշխատավարձերի աճը էապես գերազանցել է գների աճին։ Միջին աշխատավարձը կազմում է գրեթե 100 դոլար, միջին կենսաթոշակը՝ 35 դոլար։ Համեմատության համար նշենք, որ 2001 թ.-ին Ուկրաինայում միջին աշխատավարձը 50-55 դոլար էր, միջին կենսաթոշակը՝ 10 դոլար։ Ակնհայտ է, որ տնտեսական աճն այս ցուցանիշների դեպքում (աշխատավարձերի կրկնակի եւ թոշակների ավելի քան եռակի աճ՝ անփոփոխ գների առկայությամբ) բնակչությունն անմիջականորեն կզգա։

Նվազագույն սպառողական զամբյուղի արժեքն Ուկրաինայում մոտ 60 դոլար է։ Սա ի գիտություն աղքատության հաղթահարմամբ զբաղվող մեր պաշտոնյաների, որոնց կարծիքով 1 ընտանիքին ամսական 12 հազար դրամը լիովին բավարար է, որպեսզի նա այլեւ աղքատ չկոչվի։ Արդյունաբերական արտադրանքն Ուկրաինայում տարեկան աճում է 12 տոկոսով։ Այլ է գյուղատնտեսության պարագան։ Նախորդ տարվա համեմատ այն անկում է ապրել 10 տոկոսով։ Հողը դեռեւս մասնավոր սեփականություն չէ եւ ներդրումներ չեն կատարվում, ինչն էլ այստեղ ստեղծված վիճակի հիմնական պատճառն է համարվում։ Ուկրաինայի ազգային արժույթը՝ գրիվնան, կայուն է։ Վալյուտային պաշարներն անցյալ տարի կրկնապատկվել են, կազմելով 8 մլրդ 300 մլն դոլար։

Մայրաքաղաք Կիեւում ոչ միայն քաղաքի կենտրոնն է գեղեցկանում եւ բարեկարգվում, այլեւ նոր թաղամասեր են կառուցվում։ Վերջին մի քանի տարիներին են կառուցվել Խարկովսկի, Պոզնյակի թաղամասերը։ Արժե վերստին հիշատակել քաղաքապետ Ալեքսանդր Օմելչենկոյի ավանդը ինչպես այս, այնպես էլ քաղաքի այլ խնդիրների լուծման հարցում։ Պատահական չէ, որ նա երրորդ անգամ ձայների 85 տոկոսով ընտրվեց քաղաքապետի պաշտոնում, չնայած հասել էր տարիքային սահմանափակման ցենզը (65 տարեկան)։

Այդուհանդերձ, ասել, թե Ուկրաինայի հասարակական եւ քաղաքական կյանքում ամեն ինչ հանդարտ է, չի կարելի։ Հատկապես նկատի ունենալով, որ սարերի հետեւում չեն նախագահական ընտրությունները։

Ուկրաինան նախագահական ընտրությունների նախաշեմին

Վերջին 4 տարիներին առաջընթացն այս երկրում ակնհայտ է

Այս տարվա հոկտեմբերին ուկրաինացիները պետք է ընտրեն նոր նախագահի, որն այլեւ չի կարող լինել նախագահական երկու ժամկետ պաշտոնավարած Լեոնիդ Կուչման։ Այս հանգամանքն առանձնակի սրություն է հաղորդում փաստորեն արդեն սկսված նախընտրական արշավին։ Նախագահի պաշտոնի իրական հավակնորդներ են համարվում ներկայիս վարչապետ Վիկտոր Յանուկովիչը եւ «Մեր Ուկրաինա» կուսակցությունը գլխավորող ընդդիմադիր թեկնածու Վիկտոր Յուշչենկոն։ Հիշեցնենք, որ «Ուկրաինայի ռեգիոններ» կուսակցությունը ղեկավարող Վիկտոր Յանուկովիչը 1988 թ.-ին մասնակցել է Հայաստանում երկրաշարժի հետեւանքների վերացման աշխատանքներին։ Հայաստանի իշխանությունները, բարձր գնահատելով նրա գործունեությունը աղետի գոտում, պարգեւատրել են «Անանիա Շիրակացի» շքանշանով։ Ուկրաինա կատարած այցելության ժամանակ այդ շքանշանը Վիկտոր Յանուկովիչին հանձնեց նրա գործընկերը՝ Հայաստանի վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանը։

Հասարակական կարծիքի վերջին հարցումները ցույց են տալիս, որ ներկա պահին առջեւում ընդդիմադիր թեկնածուն է, որի օգտին պատրաստ է քվեարկել ընտրողների 37 տոկոսը, Վիկտոր Յանուկովիչի օգտին արտահայտվող 32 տոկոսի դիմաց։ Սակայն, ինչպես երեւում է այս թվերից, դեռեւս չկողմնորոշվածները մեծ թիվ են կազմում, որոնք էլ կարող են վճռել ընտրությունների ելքը։ Այնպես որ, Վիկտոր Յուշչենկոյի առայժմ առջեւում գտնվելը դեռեւս ոչինչ չի նշանակում։ Այնուամենայնիվ, առաջիկա նախագահական ընտրությունների հետ կապված լուրջ քաղաքական խմորումներ են տեղի ունենում, որոնցից հիշատակման է արժանի հատկապես սահմանադրական փոփոխությունների նախագիծը։ Այն Ուկրաինայի Գերագույն ռադայի քննարկմանն էին ներկայացրել իշխանությունը ներկայացնող պատգամավորները։ Փոփոխությունները հանգում էին նախագահի լիազորությունների որոշակի սահմանափակմանը։ Ըստ ընդդիմադիր կողմի, իշխանությունները ձգտում են կանխավ սահմանափակել իրենց թեկնածուի լիազորությունները, որի ընտրվելու հնարավորությունները ներկա պահին ավելի մեծ են։ Նրանց կողմնակիցները օրինագծի քննարկման ժամանակ բողոքի ցույցեր էին անցկացնում խորհրդարանի շենքի մոտ։ Այդ նախագծի ընդունման համար ընդամենը երկու-երեք ձայն չբավարարեց։

Ուկրաինայում մեր գտնվելու օրերին բողոքի ցույցեր էին կազմակերպել նաեւ ուկրաինական ուղղափառ եկեղեցու ներկայացուցիչները։ Համաձայն տարածված հայտարարության, նրանք բողոքում էին Ուկրաինայում անձնական հաշվառման քարտերի ներդրման դեմ։ Իշխանությունների այդ քայլը նրանք համարում էին մարդկանց համարակալում, որը հակասում է քրիստոնեության սկզբունքներին եւ ոտնահարում մարդու իրավունքները։ Այնպես որ, ինչպես այս, այնպես էլ քաղաքական դաշտում ծավալվող իրադարձությունները շատ ու շատ ծանոթ էին մեզ՝ Հայաստանից ժամանածներիս։ Այդուհանդերձ, մի էական տարբերություն նկատվում էր։ Բնակչության գերակշիռ մասն անտեղյակ եւ անտարբեր էր ներքաղաքական իրադարձությունների մանրամասներին, այսինքն ապաքաղաքականացված էր, ինչը բարեկեցության բարձրացման ամենածանրակշիռ ցուցիչներից մեկն է։

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Թուրքիան աճապարում է փոփոխել օրենսդրությունն ըստ ԵՄ պահանջների

Քիչ ժամանակ է մնացել մինչեւ դեկտեմբեր, երբ Եվրամիությունը Թուրքիային կհայտնի անդամակցության շուրջ բանակցությունների ծավալման ժամկետները։ Թուրքերն իսկական մրցավազք են սկսել իրենց անդամակցության ճանապարհին ծառացած խոչընդոտները վերացնելու նպատակով։ «Ֆիգարո»-ն նշում է, որ այս օրերին Թուրքիայում անցկացվում են «ամփոփիչ» խորհրդաժողովներ, թուրք բանագնացներ են ուղեւորվում Եվրոպա, իսկ Անկարայի խորհրդարանն օրերս հավանություն է տվել սահմանադրության փոփոխմանն ուղղված օրինագծերի 8 փաթեթներից վերջինին։ Թերթի տվյալներով, վերջին երեք տարում թուրքական օրենսդրության մեծ մասը համապատասխանեցվել է Կոպենհագենում առաջ քաշված քաղաքական չափանիշներին։

Խոսքը վերաբերում է մասնավորապես քուրդ փոքրամասնության մշակութային իրավունքներին։ Քրդերն իրենց լեզվով հաղորդումներ հեռարձակելու եւ դասավանդելու իրավունքներ են ստանում։ Բրյուսելում գործող Եվրահանձնաժողովը գոհունակություն է արտահայտել մանավանդ «պետանվտանգության դատարանների» վերացմանն առնչվող որոշման առթիվ։ Մինչեւ օրս այդ դատարաններում էին դատվում ահաբեկչության մեջ ամբաստանվող անձինք։

Թուրք գործիչներից ոմանք անբավարար են համարում վերոհիշյալ փոփոխությունները, որոնք առավելապես մշակութային ոլորտին են վերաբերում։ Նրանց ընդդիմախոսներն առաջ են քաշում հակափաստարկներ։ Առաջինն այն է, թե Թուրքիան վաղուց է դարձել «եվրոպամետ»։ Եթե հավատանք քաղաքագետ Սեյֆի Թաշանի խոսքերին, երկրի «եվրոպական ընտրությունը» տեղի է ունեցել 19-րդ դարում, երբ Օսմանյան կայսրության քաղաքական ընտրախավի մի մասը «պանթուրքիզմից հրաժարվեց ի նպաստ արեւելյան քաղաքական մոդելի»։ Աթաթուրքը 1923 թ. հիմնեց հանրապետություն եւ հաստատեց դրա աշխարհիկ բնույթը։ 1945 թ. հետո նույն տրամաբանությանը հետեւելով՝ Թուրքիան անդամակցեց ՆԱՏՕ-ին, ԵԱՀԿ-ին, Եվրախորհրդին եւ 1963 թ.-ից միացավ Եվրահամայնքի նախագծին։ 1987 թվականից երկիրը համարվում է Եվրամիության թեկնածու։ 1999 թ. եւ 2002 թ. այդ ընտրությունը պաշտոնապես վերահաստատվել է։

2001 թ. ի վեր կատարվել են որոշ դրական տեղաշարժեր. Թուրքիայում վերացվել է մահապատիժը, ընդունվել է նոր քաղաքացիական օրենսգիրք։ Բայց գլխավոր դժվարություններից մեկը 98 տոկոսանոց մահմեդական բնակչությունն է։ Այս կապակցությամբ թուրքերն ասում են, թե իրենց հասարակության 80 տոկոսը հետեւում է աշխարհիկ սկզբունքներին եւ կարող է ամրապնդել եվրոպական ճամբարը։ Նույնիսկ այն պնդումն է արվում, թե «թուրքական իսլամը որեւէ կապ չունի իրանական իսլամի հետ», իսկ Թուրքիայում իշխող իսլամիստներն իբր «եվրոպամետ չափավորականներ» են։

Քաղաքագետ Ալի Կարաօսմանօղլուն պնդում է, թե ԵՄ-ին անդամակցության բանակցությունների ծավալումը «կապացուցեր, որ մահմեդական երկիրը կարող է դառնալ մինչեւ օրս քրիստոնեական ակումբ համարված ընկերակցության անդամ, եւ որ «քաղաքակրթությունների բախումն էական գործոն չէ»»։ Իսկ «Միլլիեթ» թերթի վերլուծաբան Քադրին նույնիսկ հավաստիացնում է, թե բանակցությունների ծավալումը «դանդաղ գործողության ռումբ կդառնա կառավարող իսլամիստական կուսակցության համար, որը դուրս կմղվեր համաեվրոպական գործընթացից»։

Բայց թերեւս ամենազորեղ փաստարկն առաջ է քաշում «Բահչեշեհիր Սեյհել» համալսարանի պրոֆեսոր Սյուհեյլ Բաթումը։ Նրա կարծիքով, Թուրքիայի ԵՄ անդամ դառնալու դեպքում Եվրամիությունը կարող է ամրապնդել Թուրքիայի քաղաքացիական հասարակությունն ի հեճուկս նախկին վարչակարգի բյուրոկրատիայի եւ այդ հասարակությանն օգնել դառնալու աշխարհիկության իրական երաշխավորը։ «Ցավոք, Թուրքիայում վերջին խոսքն առայժմ պատկանում է զինվորականներին», ընդգծում է Բաթումը։

Տվյալ փաստարկը թերեւս կարող է գայթակղիչ թվալ եվրոպացիներին։ Բայց դրա երկիմաստ բնույթը չի վրիպել «Ֆիգարոյի» վերլուծաբանի ուշադրությունից։ «Եթե Թուրքիային արտաքին միջամտություն է հարկավոր սեփական իսլամիստների եւ զինվորականների ազդեցությունից ձերբազատվելու համար, դա նշանակում է, որ երկիրը չի կատարում Կոպենհագենի չափանիշներին առնչվող իր պարտավորությունները», եզրակացնում է թերթը։

Պ. Ք.

ԱՀԱԲԵԿՉՈՒԹՅՈՒՆ

Բասաեւն ստանձնում է «Դինամոյի» ահաբեկչության պատասխանատվությունը եւ սպառնում Պուտինին

Ձերբակալվածներից մեկը գլխավոր կասկածյալն է

Չեչեն հայտնի ահաբեկիչ Շամիլ Բասաեւը պատասխանատվություն է ստանձնել մայիսի 9-ին Գրոզնու «Դինամո» մարզադաշտում տեղի ունեցած ահաբեկչության համար։ Այդ մասին նշվում է չեչեն գրոհայինների ինտերնետային էջերից մեկում հրապարակված հայտարարության մեջ։ Ժամանակին «Ազգը» տեղեկացրել էր, որ Հաղթանակի օրվա հանդիսությունների ժամանակ «Դինամո» նորոգված մարզադաշտում օթյակի պայթեցումից զոհվել էին Չեչնիայի նախագահ Ահմադ Քադիրովը եւ 6 այլ անձինք (այդ թվում վարչապետ Իսաեւը), 60 մարդ վիրավորվել էր։

Ինտերնետում հրապարակված հայտարարության մեջ ընդգծվում է, որ «Դինամո» մարզադաշտում ահաբեկչությունն իրականացվել է այսպես կոչված «Հատուցում» գործողության շրջանակներում։ Նշվում է, որ չեչեն մոջահեդները տվյալ գործողության շրջանակներում ի կատար են ածել «ազգային դավաճաններ եւ ուրացողներ Քադիրովի եւ Իսաեւի նկատմամբ շարիաթի դատարանի կայացրած դատավճիռը»։

Իր հայտարարության մեջ Բասաեւը երբեմնի չեչեն նախագահ Ասլան Մասխադովից ներողություն է խնդրում, որ գրոհայինները «չկարողացան Քադիրովի գլուխը բառացիորեն նրա ոտքերի առջեւ նետել, ինչպես խոստացել էին մեկ ամիս ավելի վաղ»։ Ավելին, Բասաեւը հանդես է եկել Ռուսաստանի նախագահ Վլադիմիր Պուտինին հասցեագրված սպառնալիքներով։ «Նյուզռու» ինտերնետային հրատարակությունը մեջբերում է Բասաեւի այն խոսքերը, որ չեչենները ապագայում իրականացնելու են «Շնիկ-2» համանման գործողությունը, այս անգամ բուն Ռուսաստանում։

Ռուսաստանի իշխանություններն առայժմ որեւէ ձեւով չեն մեկնաբանել Բասաեւի վերջին սպառնալիքը։

Միաժամանակ հաղորդվում է, որ պայթյունի գործով գլխավոր կասկածյալը Գրոզնիի 10-րդ շինմոնտաժային վարչության որմնադիր Լոմալի Չուպալաեւն է։ 37-ամյա Չուպալաեւը մայիսի 12-ին ձերբակալվել էր իր գյուղական տանը։ «Իզվեստիա» թերթի տվյալներով, մինչեւ օրս նրան պահում են Չեչնիայի օպերատիվ-հետախուզական վարչության տրամադրության տակ՝ Գրոզնուց ոչ հեռու։

Հայտնի է, որ Լոմալի Չուպալաեւի եղբայրներից մեկը 1996 թ. եղել է Ռուսլան Գելաեւի ելուզակախմբում, մյուսը սպանվել է, երրորդը ծառայել է Շամիլ Բասաեւին եւ 2003 թ. Գրոզնիում 16 տարվա ազատազրկման դատապարտվել ահաբեկչության համար։ Ինքը՝ Լոմալին, աշխատել է Գրոզնու 10-րդ շինմոնտաժային վարչությունում, մասնակցել «Դինամո» մարզադաշտի հիմնադրման եւ նորոգման աշխատանքներին։ Ապրիլի 15-16-ը մասնակցել է տրիբունաների տակ գտնվող ծառայողական հարկաբաժինների նորոգմանը։ Լոմալիի կինը պնդում է, թե նա մարզադաշտում որմնադրի գործ է արել ապրիլի 14-ից։

Բաղդադում զոհվել է ժամանակավոր կառավարության ղեկավար Իզեդին Սալիմը

Երեկ առավոտյան Բաղդադում ուժգին պայթյուն է տեղի ունեցել ամերիկյան վարչակազմի շենքերի «կանաչ գոտու» մուտքի մոտ։ Պայթուցիկով լցված ավտոմեքենայի պայթյունից զոհվել են Իրաքի կառավարման ժամանակավոր խորհրդի ղեկավար Աբդուլ Զահրա Օսման Մոհամմադը, որն առավել հայտնի է Իզեդին Սալիմ անունով։

«Ալ Ջազիրա» հեռուստաընկերությունը հաղորդում է, որ պայթյունը որոտացել է այն պահին, երբ Սալիմի շքախումբն անցնում էր կանգնած ավտոմեքենայի կողքով։ Ահաբեկչությունն իրականացրել է մահապարտ ահաբեկիչը։ Ամերիկյան բանակի ներկայացուցիչը «Սքայ նյուզ» հեռուստաընկերության թղթակցին հայտնել է, որ պայթյունից զոհվել է 8 մարդ, 10-ը վիրավորվել են։ Սպանվածներից երկուսն ամերիկացի զինծառայողներ են։ Պայթյունից ոչնչացել է 3 ավտոմեքենա, որոնք կանգնեցված էին «կանաչ գոտու» մուտքի հսկիչ անցակետի մոտ։

Իրաքի իսլամական հեղափոխության բարձրագույն խորհրդի պաշտոնական ներկայացուցիչը Ֆրանսպրեսին հայտնել է, որ Իզեդին Սալիմը եւ իր թիկնապահները զոհվել են շքախմբի անցման պահին տեղի ունեցած պայթեցման հետեւանքով։ Միաժամանակ նշվում է, որ տվյալներ չկան, թե ահաբեկչի թիրախը հենց Իզեդին Սալիմն է եղել։

Բանն այն է, որ կառավարման ժամանակավոր խորհրդի ղեկավարի պաշտոնն էլ ժամանակավոր է, ղեկավարներն անընդհատ փոխարինում են միմյանց։ Իզեդին Սալիմը ծնվել էր 1943 թ. Բասրայում։ 18 տարեկանում նա գիրք էր հրատարակել իսլամի վերաբերյալ, հայտնվելով նախկին վարչակազմի թշնամիների գաղտնի ցուցակում։ 20 տարեկանում փախել էր Քուվեյթ, այնտեղից մեկնել Իրան, կատարելով խմբագրական աշխատանք եւ գործակցելով տարագիր իրաքցիների մի կազմակերպության հետ։ Նրա դեմ մի քանի մահափորձեր էին ձեռնարկվել։

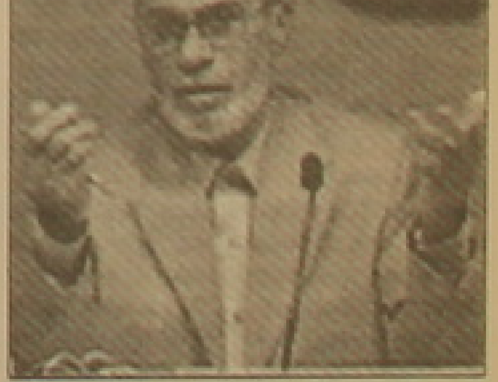

Սալիմը կրոնագիտական եւ քաղաքագիտական 40 աշխատությունների հեղինակ է։

«Իրաքի կառավարման ժամանակավոր խորհրդի ղեկավարի սպանությունը երկրում չի ձախողի քաղաքական գործընթացը», երեկ Հորդանանում հայտարարեց Իրաքի արտգործնախարար Հոշիյար Զիբարին՝ ելույթ ունենալով Համաշխարհային տնտեսական ֆորումի մասնակիցների առջեւ։

Մշակույթ

GOLDEN APRICOT
INTERNATIONAL FILM FESTIVAL
JUNE 30 -JULY 4 YEREVAN 2004

Կինոփառատոնին կմասնակցեն լավագույնները

«Ոսկե ծիրան» առաջին միջազգային կինոփառատոնը Երեւանում կկայանա հունիսի 30-ից մինչեւ հուլիսի 4-ը, որին հրավիրված են մոտ 50 հայազգի կինոռեժիսորներ: Դրանց թվում են Ատոմ Էգոյանը (Կանադա), Ռոբեր Գեդիկյանն ու Սերժ Ավետիքյանը (Ֆրանսիա), Ռոման Բալայանը (Ուկրաինա), Նիկոլ Պեզձյանը (ԱՄՆ-Լիբանան), Երվանդ Ջանիկյանը (Իտալիա) եւ այլք:

Կինոփառատոնի գլխավոր հովանավորն է Հայաստանի արդյունաբերողների եւ գործարարների (գործատուների) միությունը, որը երեկ հրավիրված մամլո ասուլիսում հանդես եկավ մեր մշակութային արժեքները պահպանելու ու զարգացնելու գործարարներին ուղղված կոչով: «Այսօր կրկին պահն է բորբոքելու մանրբաշովականության քուրան, սատարելու արվեստի գործիչներին ու կազմակերպություններին, հովանավորելու հայաստանյան ու համահայկական միջազգային մշակութային ձեռնարկումները, որպեսզի պահպանենք այդ մշակույթի կրողն ու տերը լինելու բարոյական իրավունքը», ասված է տեքստում: «Այդ մտահոգությամբ մեր միությունը հովանավորում է ոչ միայն կինոփառատոնը, այլեւ Գառնիի տաճարում Հայաստանի կամերային նվագախմբի գալա համերգը: Կարծում եմ, որ գործարարները կարող են նպաստել մեր մշակույթի զարգացմանն ու ազգային արժեքների տարածմանը: Հայաստանը կինոփառատոների երկիր դարձնելու առաջին լուրջ փորձն է սա, գուցե հենց այս փառատոնը մեր կինոյին նոր ոգի բերի», ասաց գործարարների միության նախագահ Արսեն Ղազարյանը:

Կինոգետ Միքայել Ստամբոլցյանն ավելացրեց, որ կինոգետների ասոցիացիայի անդամներից կազմված ընտրական հանձնաժողովը մրցույթին ներկայացված 138 ֆիլմերից ընտրել է 55-ը: Ոչ մրցութային ծրագրում նախատեսված է անցկացնել հայ կինոյի հիմնադրման, Սերգեյ Փարաջանովի եւ Շառլ Ազնավուրի ծննդյան 80-ամյակներին նվիրված ցուցադրություններ, ինչպես նաեւ «Երեւանյան պրեմիերաներ» խորագրով ռուսական, շվեդական, գերմանական, բուլղարական, իտալական նոր ֆիլմերի ցուցադրումներ: Ֆիլմերը կցուցադրվեն «Մոսկվա» եւ «Նաիրի» կինոթատրոններում, կգործի մամուլի կենտրոն, որն ամեն օր կկազմակերպի մամլո ասուլիսներ, հանդիպումներ կինոգործիչների հետ՝ կինոփառատոնի աշխատանքներն ամբողջապես ներկայացնելու նպատակով:

Կինոքննադատ Հարություն Խաչատրյանը նշեց, որ մեզանում շվեդական ֆիլմեր գրեթե չեն ցուցադրվել, իսկ իտալական ֆիլմեր վաղուց չեն հայտնվում, տիրապետող են դարձել հիմնականում ամերիկյան «գործողության» ֆիլմերը: «Փառատոնի հիմնական նպատակն է Հայաստան բերել արվեստի ֆիլմեր, որոնք առաջացնում են մտորելու, փիլիսոփայելու, իսկական արվեստի հետ շփվելու ցանկություն: Բացի ամերիկյան ֆիլմերից երիտասարդությունն այլ բան չի դիտում, անհրաժեշտ է այդ միատիպ ֆիլմերի դեմն առնել: Պետք է նոր կինոհանդիսատես դաստիարակել, թեկուզ դանդաղ, բայց պետք է անել: Բացի այդ ձգտում ենք հայկական կինոն տարածել աշխարհում, հայկական ֆիլմերի ծրագրեր մտցնել միջազգային կինոփառատոններում: Ցավոք, առ այսօր չունենք մեր կինոն դրսում ներկայացնելու աշխատանքներով զբաղվող կենտրոն, ինչը չափազանց կարեւոր է հայ կինոարվեստի զարգացման համար»:

«Ոսկե ծիրան» կինոփառատոնի ժյուրիի կազմում արդեն իսկ ընդգրկվել են հեղինակավոր դեմքեր՝ «Կինոմիությունների միջազգային ասոցիացիայի նախագահ Մասիմո դե Գրանդին (Իտալիա), ռուս կինոքննադատ Կիրիլ Ռազլոգովը, շվեդ կինոռեժիսոր Գունար Բերգդալը, հոլանդացի կինոլրագրող Փիթեր վան Բյուրենը, Ամստերդամի միջազգային փառատոնի տնօրեն Ալլի Դերկսը, վրացի կինոռեժիսոր Գեորգի Խայնդրավայը եւ ուրիշներ:

Ներկայացված ֆիլմերը կմրցեն լիամետրաժ խաղարկային, կարճամետրաժ խաղարկային, վավերագրական, անիմացիոն փորձարարական եւ ուսանողական կարգերում: Ի դեպ, լավագույն ուսանողական ֆիլմի կամ դեբյուտի համար «Ոսկե ծիրան» մրցանակի փոխարեն սահմանվել է Ֆրունզե Դովլաթյանի անվան մրցանակը: Ժյուրիին իրավունք է վերապահված անհրաժեշտության դեպքում յուրաքանչյուր կարգի համար շնորհել եւս մեկ մրցանակ:

Արտամրցութային ծրագրում կցուցադրվեն հայ կինոյի վարպետներից մեկի, ինչպես նաեւ համաշխարհային կինոյի վարպետների ֆիլմերը:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

ԼՈՒՅՍ Է ՏԵՍԵԼ

Աճառյանի նամականին

Ընթերցողի սեղանին դրվեց հայ մեծանուն լեզվաբան Հրաչյա Աճառյանի «Նամակներ» ժողովածուն: Այն հրատարակել է «Սարգիս Խաչենց» հրատարակչությունը Եղիշե Չարենցի անվան գրականության եւ արվեստի թանգարանի հետ համատեղ: Գրքում ընդգրկված նամակները հիմնականում թանգարանի եւ Աճառյանի ընտանեկան արխիվի ժառանգությունն են, որոնք լուսաբանում են մեծ գիտնականի կյանքի հետաքրքրական էջերը: Դրանք նրա ուսումնառության, գիտական հետազոտությունների, աշխատանքային հաղթանակների, մաքառումների եւ ուրախությունների մասին պատմող վավերագրեր են:

Նամակների հասցեատերերի անվանացանկն արդեն խիստ ուշագրավ է. Հ. Թումանյան, Ա. Թամանյան, Մ. Աբեղյան, Գ. Հովսեփյան, Հ. Թիրյաքյան, Գ. Խալաթյան, Ա. Մեյե, Հ. Պեդերսոն, այսինքն թե՛ լեզվաբաններ, թե՛ այլ ոլորտի գիտնականներ, թե՛ քաղաքական եւ հասարակական գործիչներ եւ թե՛ հարազատներ:

Իսկ ընդարձակ եւ հագեցած ծանոթագրությունները տալիս են տեղեկություններ Աճառյանի ավելի լայն շփումների մասին, որոնց վկայությունն են Կոմիտասի, Խրիմյան Հայրիկի, Հովհաննես Թումանյանի, Անտուան Մեյեի եւ այլ պատասխան նամակներ եւ ցայսօր չհրատարակված այլ նյութեր:

Գիրքը լույս է ընծայվել գիտնականի դստեր Քնարիկ Աճառյանի եւ նույն թանգարանի գիտաշխատող Մելանյա Եղիազարյանի աշխատասիրությամբ:

Գրքից տեղեկանում ենք, որ ջերմ մտերմություն եւ փոխադարձ հարգանք է հաստատվել Խրիմյան Հայրիկի եւ Աճառյանի միջեւ: Վեհափառը գնահատելով Աճառյանին, կամենում է նրան դարձնել հոգեւորական եւ ձեռնադրել վարդապետ: Սակայն վերջինս խիստ զգուշավորությամբ ու նրբանկատությամբ մերժում է՝ ասելով, որ ինքը «արժան չէ վարդապետության»: Խրիմյանը պատասխանում է. «Երանի թե մյուս վարդապետները քո արժանիքի կեսն ունենային»:

Աճառյանի թողած գիտական ժառանգությունը արդյունք է նրա անխոնջ տքնանքի ու նվիրումի: Գիտնականը, այսպես է գնահատել իր վաստակը. «Մակոյկի մը պես եղայ, որ փոթորիկի բռնած ըլլայ ինկայ ելայ եւ հիմա սակայն խաղաղ օրերս հասան ինծ համար»:

Նամականին հետաքրքրական եւ արժեքավոր է նրանով, որ գիտնական Հրաչյա Աճառյանը երեւում է իր ներաշխարհով ու նախասիրություններով, մարդկային թուլություններով եւ մեծ-մեծ հումորով:

Գիրքը տպագրվել է ամերիկահայ բարերար Հարություն Սիմոնյանի հովանավորությամբ, որն էլ նվիրում է Հրաչյա Աճառյանի մահվան 50-րդ տարելիցին:

Մնում է հավելել Քնարիկ Աճառյանի ցանկությունը, այն է՝ ապագայում տեսնել Աճառյանի նոր նամականին ավելի հարստացած եւ ավելի ծավալուն:

ԱՐՓԻՆԵ ՄՍԼԱՆՅԱՆ

ԳՈՒՅԺ

Արփինե Փեհլիվանյան

Երկարատեւ հիվանդությունից հետո, 70 տարեկանում, մարտի 16-ին Մոնտեբելլոյում (ԱՄՆ) վախճանվել է ճանաչված երգչուհի Արփինե Փեհլիվանյանը, հաղորդում է «Արմինյն միրոր սփեքթեյթր» շաբաթաթերթը:

Արփինեն ծնվել էր Դամասկոսում (Սիրիա) 1934 թ. ապրիլի 24-ին: Ընտանիքը հետագայում տեղափոխվել էր Լիբանան, որտեղ երիտասարդ աղջիկն իր ձայնն էր մարզել Լիբանանի ազգային երաժշտանոցում: Նա իր երաժշտական կրթությունը կատարելագործել էր Իտալիայում: Վերադարձին աշխատանքի էր անցել երաժշտանոցում եւ միաժամանակ մասնակցել օպերային ներկայացումների: Նա առաջին սփյուռքահայն էր, որ Երեւանի օպերային թատրոնում մարմնավորեց «Անուշն» ու «Շուշանը»: Գնահատելով նրա աշխատանքը, Լիբանանի կառավարությունը նրան նշանակել էր լիբանանյան սիմֆոնիկի ազգային մենակատար: Նա պաշտոնով է կատարել իր վրա դրված պարտականությունը մինչեւ 1975 թ., երբ մեկնել է Լոնգ Բիչ, Կալիֆոռնիա, որտեղ բնակություն հաստատելով (երկու զավակների հետ) որպես ձայնամարզումների պրոֆեսոր աշխատել է տեղի պետական համալսարանում:

Հարգանք նրա հիշատակին:

Հ. Օ.

Շարժում, ռիթմ, փիլիսոփայություն

Մութ, սեւ ֆոն, վերեւից կապույտ, գրեթե կապտագույն լույս, որը երբեմն շառագունում է կողքից բացվող արեւածագի ցոլքերից, ու բեմի վրա շարժվող մարմին, մարմիններ: Երաժշտությունն այստեղ չի թելադրում եւ շարժման մեջ գտնվող մարմինն ամենեւին չի մեկնաբանում այն, ինչպես դասական բալետում: Ռիթմը ներքին է այստեղ եւ մարմնի մասերին տրված է ամբողջական ազատություն ինքնադրսեւորման: Երաժշտությունն այստեղ ուրիշ դեր ունի՝ ներքին տրամադրությունն է ընդգծում պարզապես, փիլիսոփայական պահն է շեշտում, քանի որ սյուժե չունեն պարային այս բեմադրությունները, որոնք մայիսի 15-ին եւ 16-ին երեւանյան հանդիսատեսն առիթ ունեցավ դիտելու Ստանիսլավսկու անվան թատրոնի բեմի վրա:

Անգլիացի խորեոգրաֆ եւ պարող Ռասել Մալիֆանթն ու իր պարային փոքրիկ խումբն այդ երկու օրերին ժամանակակից նոր պարարվեստի իսկական հրավառություն էին սարքել երեւանցի արվեստասերների համար: Նորությունն այս պարագայում երաժշտություն-շարժում-պատկեր հայտնի տարրերից շեղումը չէր միայն, այլեւ ժամանակակից պարարվեստի քաղաքային կյանքի թեմատիկայից կամ շոու բալետից անջատված լինելը, երբ պարողները՝ Ռասել Մանիֆանթը, Աննա Ուիլյամսը, Ֆլորա Բոուրդերոն, Մարի Գոդոն, Միգուել դը Յոնգը եւ Մայք Պոմերոն հանդես են գալիս ոչ թե որպես խորեոգրաֆիան իրականացնող ֆիգուրներ, այլ նրանցից յուրաքանչյուրն ինքն իր մեջ շարժումների մի անկախ, բայց ներդաշնակ համադրում է ստեղծում եւ ազատագրում մարմինը բոլոր պայմանականություններից: Սա ամբողջական պար է՝ ներկայացված ոչ թե աչքի, այլ մտքի համար, հետեւաբար գեղագիտական ընկալյալ կանոններն էական չեն այս պարագայում: Պայմանականությունն այստեղ մարմնի բոլոր մասերին թելադրում է արտակարգ ձեւեր ընդունել ու բացել մարդկային մարմնի անսովոր, արդեն անսահման թվացող պլաստիկական հնարավորությունները, ինչը ենթադրում է, բացի բալետային վարպետությունից, տիրապետել նաեւ չինական մարտարվեստի հիմքը հանդիսացող ներքին դինամիկային: Դրա համար անհրաժեշտ է կատարյալ ինքնատիրապետում, սեփական մկանների ու հոդերի շարժունակության հնարավորությունների գիտակցում, ներքին ռիթմի՝ մարդու գրեթե նախախնամական էությունից բխող զգացողություն: Ահա թե ինչու հանդիսատեսներից ոմանք Մալիֆանթի խմբի արվեստը տեղ-տեղ ընկալեցին իբրեւ մեդիտացիոն մարզանք: Այնինչ այստեղ ամենից առաջ կա փիլիսոփայություն՝ մարդը տիեզերական ուժի դիմաց մնում է մենակ եւ աշխատում ոչ թե հակադրվել, այլ միաձուլվել այդ ուժին: Միայն թե, կարելի է հստակորեն առարկել խորեոգրաֆիստին, այդ միաձուլումը սովորաբար տեղի է ունենում ոչ թե դեպի երկինք, դեպի բարձրություն, դեպի կատարելություն, այլ դեպի հող, եւ պարողները հաճախ պարում են կիսակքած, անգամ գետնամած վիճակում: Դրանով էլ հենց ավարտվում է ներկայացման վերջին պատկերը՝ արաբա-հնդկական ճակատագրապաշտական երաժշտության ոլորուն արձագանքների ներքո:

Ինչպես բրիտանական խորհրդի (British Conuncil) Երեւան բերած նախաձեռնություններից շատերը, պարային այս ներկայացումն էլ նորույթ էր մեր հանդիսատեսի համար, որ պայմանների բերումով կտրված է ոչ միայն համաշխարհային պարարվեստի նորություններից, այլեւ սեփական դասական բալետից: Եվ հանդիսատեսը հենց դրա համար իր ջերմ ծափահարություններով վարձահատույց եղավ:

Հ. ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ

Լյուդմիլա Սեմյոնովա

Կյանքից հեռացավ ՀՀ ժողովրդական արտիստուհի, դասական պարարվեստի մեծ երախտավոր Լյուդմիլա Վիկտորի Սեմյոնովան:

1947 թվականին Լենինգրադի խորեոգրաֆիկ ուսումնարանի շրջանավարտ Լ. Սեմյոնովան հրավիրվեց Երեւանի օպերայի եւ բալետի թատրոն:

Ռուսական բալետի հանրահայտ դպրոցի ավանդույթները յուրացրած շնորհաշատ պարուհու մուտքը հայկական բալետ նոր որակ բերեց: 1960-70 թվականներին հայկական բալետի ծաղկուն շրջանն էր, որում անգնահատելի է Լ. Սեմյոնովայի վաստակը: Հայ հանդիսատեսը «Գայանե», «Խանդութ», «Շահրեզադե», «Ժիզել», «Դոն Կիխոտ», «Ռայմոնդա», «Կարապի լիճ» եւ այլ ներկայացումներում ականատես եղավ երկրային էությամբ, բայց հուրհրան, եթերային, բայց նույնչափ մարդկային կանացի հմայքով թաքավուն կերպարների: Լ. Սեմյոնովան որպես բալետի պարուհի, տեխնիկական կատարելության հասցրեց զուգապարը՝ մշտապես լինելով ժամանակի մամուլի ուշադրության կենտրոնում: Մեծ է Լ. Սեմյոնովայի վաստակը հայ դասական պարի դպրոցի հիմնադրման գործում: Նրա գիտամանկավարժական երկարամյա գործունեությունն արդյունավետ եղավ դասական պարի շնորհալի կատարողներ կրթելու եւ դաստիարակելու գործում:

Հայ դասական պարարվեստում ունեցած նրա մեծագույն վաստակը բարձր են գնահատել պարարվեստի նվիրյալները:

ՀՀ ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ
ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԵՐԻ
ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏ.
ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ
ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԿՈՒԼՏՈՒՐԱՅԻ
ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ, ՊԱՐԱՐՎԵՍՏԻ
ԱՄԲԻՈՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ
ՊԱՐԱՐՎԵՍՏԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ

Կնքվեց մշակութային համաձայնագիր

Օրեր առաջ ՀՀ մշակույթի եւ երիտասարդության հարցերի եւ ԼՂՀ կրթության, մշակույթի եւ սպորտի նախարարությունների միջեւ, ի դեմս նախարարներ Հովիկ Հովեյանի, Արմեն Սարգսյանի, կայացել է միջգերատեսչական հանդիպում: Հենց այդ հանդիպման ընթացքում էլ կնքվել է մշակութային համագործակցության համաձայնագիր, որով երկու կողմերը կզարգացնեն մշակութային համագործակցությունը: ՀՀ մշակույթի եւ երիտասարդության հարցերի նախարարությունը ըստ երկու նախարարությունների միջեւ մշակված համատեղ ծրագրի, կաջակցի Ստեփանակերտի Վ. Փափազյանի անվան պետական դրամատիկական թատրոնի նոր բեմադրություններին, ԼՂՀ տարածքում պատմամշակութային հուշարձանների հետազոտման եւ վերականգնման աշխատանքներին, համապատասխան մեթոդական գրականության հրատարակմանը եւ այդ գործընթացին բարձրորակ կադրերի մասնակցության ապահովմանը:

ՄԱՐԻՆԵ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Արտաշես Մինասյանն առաջատարների թվում է

Թուրքիայի Անթալիա քաղաքում մեկնարկել է շախմատի Եվրոպայի տղամարդկանց անհատական 5-րդ առաջնությունը: Եվրոպական շախմատի ստուգատեսի 74 մասնակիցների թվում են նաեւ 7 հայ շախմատիստներ Արտաշես Մինասյանը, Լեւոն Արոնյանը, Աշոտ Անաստասյանը, Կարեն Ասրյանը, Գաբրիել Սարգսյանը, Տիգրան Պետրոսյանն ու Արման Փաշիկյանը: Նրանցից բոլորից հաջող է մեկնարկել գրոսմայստեր Արտաշես Մինասյանը, որը երկու տուրից հետո 100 տոկոսանոց արդյունքով Եվգենի Ագրեստի, Վադիմ Միլովի, Թեյմուր Ռաջաբովի, Ուլֆ Անդերսոնի, Բայանդուր Զոբավայի, Դավիթ Նավարայի, Սթելիոս Հալկիասի եւ Ջիրի Ստոցեկի հետ գլխավորում է մրցաշարային աղյուսակը: Մինասյանը հաղթել է միջազգային վարպետներ Տուրհան Յըլմազին եւ Վալենտին Իոտովին:

Երկու տուրից հետո 1,5-ական միավոր են վաստակել Գերմանիան ներկայացնող Լեւոն Արոնյանը եւ Կարեն Ասրյանը: Լեւոնն առաջին տուրում ոչ-ոքի խաղաց Մաշա Կլինովայի հետ, իսկ հաջորդ տուրում հաղթեց Զեյնաբ Մամեդյարովային: Ինչպես տեսնում եք, վիճակահանության քմահաճույքով Արոնյանի մրցակիցները մեկնարկում մրցաշարի երկու շախմատիստուհիներն էին: Նույնպիսի սցենարով անցան նաեւ Ասրյանի պարտիաները: Նա նախ ոչ-ոքի ավարտեց պարտիան Միխայ-Լուչիան Գրունբերգի հետ, ապա հաղթեց Ումուտ Աթակիսին:

Գաբրիել Սարգսյանը, Աշոտ Անաստասյանն ու Տիգրան Պետրոսյանը վաստակել են մեկական միավոր: Ընդ որում, եթե Սարգսյանն ու Պետրոսյանը տարել են մեկական հաղթանակ, մեկական անգամ էլ պարտվել են, ապա Անաստասյանն իր երկու պարտիաներն էլ ավարտել է ոչ-ոքի: Իսկ Արման Փաշիկյանը մրցաշարը սկսեց Թեյմուր Ռաջաբովից կրած պարտությամբ: Երկրորդ տուրում հայ շախմատիստը ոչ-ոքի խաղաց Բորիս Էտենի հետ:

ՀԱՀ-ը ֆուտբոլի աշխարհի 2010 թ. առաջնության մրցավայր

Ցյուրիխում ՖԻՖԱ-ի գործադիր կոմիտեի նիստում անցկացված քվեարկությամբ Հարավաֆրիկյան Հանրապետությունը կհյուրընկալի ֆուտբոլի աշխարհի 2010 թ. առաջնությունը: Գործկոմի 24 անդամներից 14-ն իրենց ձայնը տվել էին ՀԱՀ-ին, 10-ը՝ Մարոկկոյին: Իսկ ահա 3-րդ թեկնածուն՝ Եգիպտոսը, ոչ մի ձայն չստացավ: Աշխարհի առաջնությունն իրենց մոտ անցկացնելու հավակնում էին նաեւ Թունիսն ու Լիբիան, որոնք, սակայն, քվեարկությանը չմասնակցեցին: Լիբիան վերջին պահին հանեց իր թեկնածությունը: Իսկ Թունիսը ցանկանում էր առաջնությունը համատեղ անցկացնել Լիբիայի հետ, ինչին դեմ էր ՖԻՖԱ-ն:

Երբ ՖԻՖԱ-ի նախագահ Զեպ Բլատերը հայտարարեց քվեարկության արդյունքները, ուրախությունից արտասվող 86-ամյա Նելսոն Մանդելան ամբիոնից հայտարարեց, որ առաջնության անցկացումն իր երկրին հանձնարարելը լավագույն նվերն էր իր ժողովրդին, որն այս տարի նշում է ռասայական խտրականությունից զերծ առաջին ընտրությունների տասնամյակը: Իսկ այդ պահին ՀԱՀ-ի նախագահ Տաբո Մբեկին շամպայնի գավաթը ձեռքին, դիմելով ժողովրդին, հայտարարել էր. «Դուրս եկեք գալիս փողոց եւ նշում»:

Հարկ է նշել, որ ՀԱՀ-ի հաղթելու հնարավորությունները գերադասելի

էին: ՖԻՖԱ-ի պատվիրակությունը տեղում ծանոթանալով պայմաններին, գերազանց գնահատականի էր արժանացրել երկրի ֆուտբոլային ինֆրաստրուկտուրան: Աշխարհի առաջնության համար նախատեսված ժամանակակից 17 մարզադաշտերից 9-ն արդեն հանձնվել են շահագործման:

Եթե Հարավաֆրիկյան Հանրապետությունում հանգստյան օրերին տոնական տրամադրություն էր տիրում, ապա Եգիպտոսում նախագահի աշխատակազմի ղեկավար Զաքարիա Ազմին պահանջել է խորհրդարանական հետաքննություն անցկացնել, պարզելու, թե ինչպես են ծախսվել առաջնության նախապատրաստության համար հատկացված գումարները: Որոշ աղբյուրների համաձայն, այն կազմել է 50 մլն դոլար: Խոսակցություններ կան, որ անհրաժեշտ գումարի հավաքագրման համար պետությունը ստիպված է եղել բարձրացնել մի շարք ապրանքատեսակների գները:

Ֆեդերերի 15-րդ տիտղոսը

Համբուրգում անցկացված թենիսի «Masters» շարքի մրցաշարն ավարտվեց շվեյցարացի Ռոժե Ֆեդերերի հաղթանակով: Եզրափակիչում նա պարտության մատնեց արգենտինացի Գիլյերմո Կորիային (4-6, 6-4, 6-2, 6-3): Ֆեդերերը 2-րդ անգամ է հաղթող ճանաչվում Համբուրգի մրցաշարում: Նախկինում նա ուժեղագույնի կոչումը նվաճել է 2002 թ.: Թենիսիստների դասակարգման առաջատարի համար հերթական տիտղոսը 15-րդն էր իր պրոֆեսիոնալ գործունեության ընթացքում եւ 4-րդն՝ ընթացիկ մրցաշրջանում: Զուգախաղում հաղթող ճանաչվեց Ուեյն Բլեք-Քեւին Ուլյեթ զույգը, որը երկու խաղափուլում առավելության հասավ Բրայան եղբայրների նկատմամբ (6-4, 6-2):

Հռոմում իրենց մրցավեճն ավարտեցին կանայք: Հաջողությունն ուղեկցեց ֆրանսուհի Ամելի Մորեսմոյին, որը պարտության մատնեց Ջենիֆեր Կապրիատիին (3-6, 6-3, 7-6): Զուգախաղում Նադեժդա Պետրովան ընկերակցելով Մեգան Շոնեսուն, առավելության հասավ Վիրջինիա Ռուանո-Պասկալ եւ Պաոլա Սուարես երկյակի նկատմամբ (2-6, 6-3, 6-3):

Մրցանակային ընդհանուր հիմնադրամը 128 մլն եվրո է

Ֆուտբոլի Եվրոպայի առաջնության մասնակից բոլոր 16 հավաքականներն էլ դրամական պարգեւներ կստանան ՈՒԵՖԱ-ից: Պարգեւավճարների չափը կախված է արդյունքներից: Այսպես, խմբային մրցաշարում տոնած յուրաքանչյուր հաղթանակի համար հավաքականը կստանա 640 հազար եվրո: Ոչ-ոքին գնահատվում է երկու անգամ քիչ: Քառորդ եզրափակիչ մտնելու դեպքում տվյալ հավաքականը կպարգեւատրվի 1,9 մլն եվրոյով: Կիսաեզրափակիչի ուղեգիրը գնահատվում է 2,5 մլն եվրո: Չեմպիոնը կստանա 6,4 մլն, իսկ եզրափակիչում պարտվածը՝ 3,8 մլն եվրո: Այսպիսով, եթե չեմպիոնը հաղթի բոլոր խաղերում, ապա առավելագույն պարգեւավճարը կկազմի 17,6 մլն եվրո:

ՈՒԵՖԱ-ի կողմից հատկացվող ընդհանուր մրցանակային հիմնադրամը 128 մլն եվրո է: Նշենք, որ միայն մասնակցության համար յուրաքանչյուր երկրի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի կհատկացվի 4,8 մլն եվրո, իսկ մնացած գումարն արդեն պայմանավորված է հավաքականների ելույթով: Առաջնության կազմակերպիչ Պորտուգալիան հույսով է Եվրոպայի առաջնությունում 780 մլն եվրո վաստակել: Առաջնության ավարտից անմիջապես հետո Պորտուգալիան կստանա 260 մլն եվրո, իսկ մնացած գումարը նախատեսվում է ստանալ հետագա վեց տարիներին: Մեծ շահույթ է ակնկալվում խաղերի հեռուստաիրավունքի վաճառքից, ինչպես նաեւ զբոսաշրջությունից:

Կրկին Պետակին

«Ջիրո դ'Իտալիա» բազմօրյա հեծանվավազքի 8-րդ փուլում կրկին իրեն լավագույն կողմերով դրսեւորեց իտալացի Ալեսանդրո Պետակին, որը 214 կմ մրցատարածությունը հաղթահարեց 4 ժամ 52 րոպե 49 վրկ-ում: Ընթացիկ խաղարկությունում Պետակին արդեն 4-րդ անգամ է առաջինը հասնում միջանկյալ վերջնագիծը: Չնայած դրան, Պետակին ընդհանուր հաշվարկում զբաղեցնում է ընդամենը 86-րդ տեղը եւ առաջատարից՝ Դամյանո Կունեգոյից հետ է մնում 33 րոպե 39 վրկ-ով:

Դարձյալ կիեւցիները

Երկրորդ տարին անընդմեջ Կիեւի «Դինամոն» հաղթող ճանաչվեց Վալերի Լոբանովսկու հուշամրցաշարում: Եզրափակիչում Ալեքսեյ Միխայլիչենկոյի սաները համոզիչ հաղթանակ տարան Տիրասպոլի «Շերիֆի» նկատմամբ (4-0): 3-րդ տեղի համար մրցավեճում Ռիգայի «Սկոնտոն» նվազագույն հաշվով (1-0) առավելության հասավ Թբիլիսիի «Դինամոյի» նկատմամբ:

Շումախերը տարվա լավագույն մարզիկ

«Ֆորմուլա-1» դասի ավտոմրցավազքի աշխարհի վեցակի չեմպիոն Միխայել Շումախերը «Laureus World Sports Award» հանդեսի հարցման արդյունքներով ճանաչվել է տարվա լավագույն մարզիկ: Նման մրցանակի գերմանացի ավտոարշավորդն արդեն արժանացել էր 2002 թ.: Լավագույն մարզուհի է ճանաչվել շվեդ գոլֆիստուհի Աննիկա Սորենստամը: Հատուկ մրցանակի է արժանացել ավստրիացի լեռնադահուկորդ Հերման Մայերը, որը կրկին վերադարձել է մեծ սպորտ: Տարվա հայտնություն է ճանաչվել ամերիկացի 14-ամյա գոլֆիստուհի Միշել Վին: Նա նման պատվի արժանացող ամենաերիտասարդ մարզուհին է: Մրցանակների հանձնման հանդիսավոր արարողությունը տեղի է ունեցել պորտուգալական Էշտորիլ քաղաքում:

ՁՅՈՒԴՈ

Արմեն Նազարյանն օլիմպիական ուղեգիր նվաճեց

Բուխարեստում իրենց մրցավեճն ավարտեցին Եվրոպայի առաջնության պարգեւները վիճարկող ձյուդոյիստները: Ինչպես արդեն տեղեկացրել էինք, Եվրոպայի առաջնությունում վիճարկվում էին նաեւ Աթենքի օլիմպիադայի ուղեգրերը: Դրա համար քաշային յուրաքանչյուր կարգում անհրաժեշտ էր տեղ գրավել լավագույն հնգյակում: Այդ խնդիրը գերազանց լուծեց մինչեւ 60 կգ քաշային կարգում հանդես եկած Արմեն Նազարյանը: Նա դարձավ 3-րդ մրցանակակիր: Իսկ չեմպիոնի կոչմանն արժանացավ ավստրիացի Պեյերը: 66 կգ քաշային կարգում Եվրոպայի չեմպիոնի տիտղոսը նվաճեց թուրք Դեմիրելը: Մինչեւ 73 կգ քաշային ձյուդոյիստների մրցավեճում ուժեղագույնը իսպանացի Ուեմացան էր: Քաշային հաջորդ կարգում (մինչեւ 81 կգ) հաղթող ճանաչվեց հույն Իլիադիսը:

«Արսենալի» տպավորիչ ռեկորդը

Ավարտվեց ֆուտբոլի Անգլիայի պրեմիեր-լիգայի հերթական առաջնությունը: Այն անցավ մրցակիցների նկատմամբ Լոնդոնի «Արսենալի» նկատելի առավելությամբ: Արսեն Վենգերի սաները գերազանց հանդես եկան առաջնությունում: «Արսենալը» 38 հանդիպումներում տոնեց 26 հաղթանակ, 12-ն ավարտեց ոչ-ոքի՝ չկրելով ոչ մի պարտություն: Առաջնության ավարտից 3 տուր առաջ չեմպիոնի տիտղոսին արժանացած «Արսենալի» ֆուտբոլիստներն ամենաարդյունավետն էին (73 գոլ) եւ աչքի ընկան նաեւ ամենահուսալի պաշտպանությամբ (թիմը բաց է թողել 26 գնդակ): «Արսենալը» վաստակեց 90 միավոր եւ 11 միավորով առաջ անցավ 2-րդ տեղը գրաված «Չելսիից»: Վերջինս էլ չորս միավոր ավելի վաստակեց, քան բրոնզե մրցանակակիր «Մանչեսթր յունայթեդը»: 4-րդ տեղը գրաված «Լիվերպուլն» իրավունք ստացավ առաջատար եռյակի հետ մասնակցելու չեմպիոնների գավաթի խաղարկությանը:

«Արսենալն» ընթացիկ առաջնությունում յուրօրինակ ռեկորդ սահմանեց՝ այդպես էլ չկրելով գեթ մեկ պարտություն: Դա, փաստորեն, վերջին 115 տարվա ընթացքում լավագույն ցուցանիշն է: Ճիշտ է, 1888/89 թթ. մրցաշրջանում «Պրեստոնը» եւս առաջնությունում պարտություն չէր կրել, սակայն անցկացրել էր 22 խաղ: Եթե նկատի ունենանք նաեւ անցյալ տարվա առաջնության խաղերը, ապա «Արսենալի» անպարտելի խաղերի շարքը կկազմի 40: Այնպես որ «Արսենալը» հաջորդ մրցաշրջանում կարող է գերազանցել անգլիական ֆուտբոլի եւս մեկ ռեկորդ: Առայժմ անպարտելի խաղերի ռեկորդային շարքը 43 հանդիպում է:

Ավարտական տուրում «Արսենալը» 2-1 հաշվով կամային հաղթանակ տոնեց «Լեսթերի» նկատմամբ: Գոլերից մեկն իր օգտին գրանցեց առաջնության լավագույն ռմբարկու Թյերի Անրին՝ խփելով 30-րդ գնդակը: Նա «Ոսկե խաղակոշիկի» գլխավոր թեկնածուն է: Նրա հիմնական հակառակորդ, «Վերդերի» բրազիլացի հարձակվող Այլտոնը խփել է 28 գնդակ: Գերմանիայում դեռեւս առաջնության ավարտին մեկ տուր կա: Այնպես որ հաջորդ շաբաթ հայտնի կդառնա «Ոսկե խաղակոշիկի» դափնեկիրը:

5-րդ եւ 6-րդ տեղերը զբաղեցրած «Նյուքասլն» ու «Աստոն Վիլլան» Անգլիան կներկայացնեն ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի մրցաշարում:

Ռոյ Ջոնսը ռինգը թողնում է պարտված

Անսպասելի ավարտ ունեցավ պրոֆեսիոնալ բռնցքամարտի կիսածանր քաշային կարգում աշխարհի չեմպիոնի կոչման համար Անտոնիո Տարվերի եւ Ռոյ Ջոնսի միջեւ կայացած մենամարտը: Ռոյ Ջոնսը, որը վերջին 50 մենամարտերում միայն մեկ անգամ էր ռինգը թողել պարտված, մասնագետների համընդհանուր կարծիքով, պարտավոր էր հաղթել իր մրցակցին: Նույնիսկ բուքմեքերական գրասենյակներում խաղադրույքներ էին ընդունում 1-4 հարաբերությամբ՝ անվերապահորեն հաղթանակը շնորհելով Ռոյ Ջոնսին:

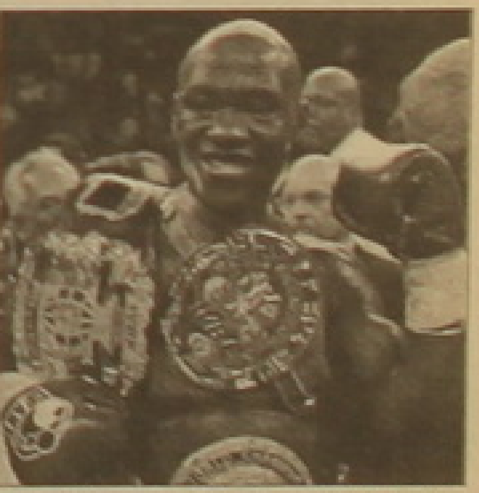

Առաջին ռաունդն արդարացրեց սպասելիքները: Ջոնսը բավական ակտիվ էր եւ մի քանի դիպուկ հարվածներ հասցրեց: Իսկ ահա Տարվերը շատ դանդաղ էր գործում եւ այնպիսի տպավորություն էր, կարծես թե պատրաստ չէր մենամարտին: Առաջին ռաունդում Ջոնսը երկու անգամ ավելի շատ հարվածներ հասցրեց: Թվում էր, թե մրցակիցը հազիվ կկարողանա մի քանի ռաունդ դիմանալ: Սակայն տեղի ունեցավ անսպասելին: Երկրորդ ռաունդի 2-րդ րոպեին ձախ բռունցքի հարվածով Տարվերն անսպասելիորեն գետին տապալեց մրցակցին: Գրանցվեց նոկաուտ: Այսպիսով Ջոնսը, որ չեմպիոնի կոչման համար 25 մենամարտ էր շահել, այս անգամ ստիպված էր ռինգից հեռանալ գլխիկոր: Բնական էր Տարվերի ցնծությունը, որը փաստորեն հաղթել էր բռնցքամարտի կենդանի լեգենդին: «Իմ հարվածը պարզապես հիանալի էր: Ես հռչակավոր բռնցքամարտիկ եմ», մենամարտից հետո հայտարարել է Անտոնիո Տարվերը: Ռոյ Ջոնսը պարտությունից հետո հայտարարել է, որ կյանքում այլեւս չի մենամարտի Տարվերի հետ: Նա գերադասում է տեղափոխվել գերծանր քաշ եւ մենամարտել Թայսոնի ու Կլիչկոյի հետ: Հետաքրքրական է, որ հանրահայտ Դոն Քինգը ցանկանում է կազմակերպել Ռոյ Ջոնսի մենամարտը գերծանր քաշային բռնցքամարտիկներից որեւէ մեկի հետ: Թեկնածուների թվում են Ջոն Ռուիզը, Կրիս Բըրդը կամ Լեյմոն Բրյուստերը: Քինգը չի բացառում նաեւ հնարավոր մենամարտը Վիտալի Կլիչկոյի հետ: Այս առումով Տարվերը հայտարարել է, որ համապատասխան վարձավճարի դիմաց պատրաստ է հանդիպել Կլիչկոյի հետ:

«Լիոնը» կրկին ուժեղագույնն է Ֆրանսիայում

Առաջնության ավարտից մեկ տուր առաջ Ֆրանսիայում հայտնի դարձավ չեմպիոնը: 3-րդ տարին անընդմեջ ոսկե մեդալների համար մղված մրցավեճը շահեցին «Լիոնի» ֆուտբոլիստները: Եվ թեեւ 37-րդ տուրում «Լիոնը» հյուրընկալվելիս 0-1 հաշվով զիջեց ՊՍԺ-ին, սակայն դա չխանգարեց «Լիոնին» նվաճելու չեմպիոնի տիտղոսը: Դրան նպաստեց «Մոնակոյի» սենսացիոն պարտությունը սեփական հարկի տակ: «Մոնակոն», որ իր հիմնական ուշադրությունը բեւեռել է չեմպիոնների լիգայի առաջիկա եզրափակիչին, սեփական հարկի տակ 1-4 հաշվով զիջեց «Ռենին»: Այս պարտությունից հետո «Մոնակոն» 72 միավորով նահանջեց 3-րդ հորիզոնական: 2-րդ տեղում ՊՍԺ-ն է, որը «Մոնակոյից» մեկ միավոր ավելի է վաստակել: Փարիզեցի ֆուտբոլիստները տեսականորեն դեռեւս կարող են միավորներով հավասարվել չեմպիոնին, սակայն 76 միավոր ունեցող «Լիոնի» խփած եւ բաց թողած գնդակների տարբերությունը զգալիորեն գերազանցում է մրցակցի համանման ցուցանիշը:

Էջը պատրաստեց
ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

«Գաֆէսճեան թանգարան» հիմնադրամի հաշվետվությունը 2003 թ. գործունեության մասին

«Գաֆէսճեան թանգարան» հիմնադրամն իրականացրել է «Կասկադ» համալիրի վերանորոգման, շահագործման եւ ընդհանուր տարածքի բարեկարգման աշխատանքներ: Հիմնադրամի նպատակն է խթանել ՀՀ մշակութային եւ տնտեսական զարգացումը՝ արվեստի ցուցադրման միջոցով, մեծացնել Երեւան քաղաքի գրավչությունը միջազգային զբոսաշրջիկների համար եւ բարելավել քաղաքի բնակիչների կյանքը՝ մշակութային միջոցառումների, պուրակների եւ բնության պահպանության միջոցով:

Ֆինանսավորումը կատարել է բացառապես հիմնադիրը:

Հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի անդամներն են՝
Ջերարդ Գաֆեսճյան
Քլիո Գաֆեսճյան
Բագրատ Սարգսյան
Արտեմ Սարգսյան
Ռոբերտ Նազարյան:

2003 թ. հիմնադրամի աշխատակազմում ներգրավվել են հետեւյալ անձինք՝
գործադիր տնօրեն՝ Ջոն Վաքերգ,
գործադիր տնօրենի լիազոր ներկայացուցիչ՝ Էդուարդ Պալասանյան,
գլխավոր հաշվապահ՝ Սեդա Գյուրջյան,
հասարակական կապերի եւ միջոցառումների տնօրեն՝ Մադլեն Մինասյան,
- «Կասկադ» համալիրի տնօրեն՝ Եղիշե Մկրտչյան:

Ֆինանսական տարում օգտագործված միջոցների ընդհանուր չափը կազմում է 601,435 հազար ՀՀ դրամ, որից վարչական ծախսերը կազմում են 117,986 հազար ՀՀ դրամ (19.6 տոկոս):

Հիմնադրամի գույքը բաղկացած է «Կասկադ» համալիրից՝ իր սարքավորումներով եւ գրասենյակային գույքից:

«Գաֆէսճեան թանգարան» հիմնադրամի հաշվեկշիռն առ 01.01.2004 թ.

ԱԿՏԻՎ		ՊԱՍԻՎ	
Հիմնական միջոցներ	458,214	Ընդամենը սեփ. կապիտալ, այդ թվում	
Անավարտ ոչ ընթացիկ		Կանոնադրական կապիտալ	
Նյութական ակտիվներ	683,173		
Նյութեր	996	Լրացուցիչ կապիտալ	
Արագամաշ առարկաներ		Կուտակված շահույթ	
Ապրանքներ		Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	59,542
Առեւտրային դեբիտորական			
պարտքեր	10,541	Առեւտրային կրեդիտորական պարտքեր	
Տրված կանխավճարներ		Ստացված կանխավճարներ	
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեին		Կարճաժամկետ պարտք բյուջեին	814
Այլ դեբիտորական			
պարտքեր	75	Կարճաժամկետ պարտք սոց. ապ.	
		հիմնադր.	999
Դրամական միջոցներ	22,098	Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ	1,113,742
Այլ ակտիվներ			
Ընդամենը	1,175,097	Ընդամենը	1,175,097

Ֆինանսական արդյունքների մասին տարեկան հաշվետվություն 2003 թ.

Արտադրանքի, ապրանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ	-
Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, ծառայութ. ինքնարժեք	-
Համախառն շահույթ	-
Իրացման ծախսեր	-
Վարչական եւ ընդհանուր այլ ծախսեր	-
Արտադրանքի, ապրանքների, ծառայությունների իրացումից շահույթ	-
Գործառնական այլ եկամուտներ	601,435
Գործառնական այլ ծախսեր	(601,435)
Գործառնական գործունեությունից շահույթ	-
Ֆինանսական ծախսեր	-
Այլ ոչ գործառնական գործունեությունից շահույթ	-
Սովորական գործունեությունից շահույթ	-
Զուտ շահույթ մինչեւ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումը	-
Շահութահարկի գծով ծախս	-
Զուտ շահույթ հարկումից հետո	-

Կազմակերպության ֆինանսական վիճակի՝ առ 01.01.2004 թ., ինչպես նաեւ հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական արդյունքների եւ դրամական հոսքերի մասին բոլոր էական առումներով տալիս են ճշմարիտ եւ իրական պատկերը, համաձայն ՀՀ հաշվապահական ստանդարտների եւ ՀՀ օրենսդրության:

ԱՈՒԴԻՏՈՐ (տնօրեն) *Ս. ՄԵԼՔՈՆՅԱՆ*

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Նոր Հաճընի քաղաքապետարանը հայտարարում է հողատարածքի վարձակալության մրցույթ՝ հասարակական նշանակության օբյեկտ կառուցելու համար:

Հողատարածքի գտնվելու վայրը	Հողատարածքի ընդհանուր մակերեսը	Վարձակալության ժամկետը	Վարձավճարի տարեկան մեկնարկային գինը
Ք. Նոր Հաճըն Տոռոզյան փողոցի վրա	143 քառ. մ	99 տարի	4300 դր.

Մրցույթը կանցկացվի 2004 թ. հունիսի 15-ին, ժամը 11.00-ին, Նոր Հաճընի քաղաքապետարանի շենքում (հասցեն՝ Տոռոզյան փող.-7):

Մրցույթին մասնակցել ցանկացողները մինչեւ 2004 թ. հունիսի 10-ը, ժամը 18.00-ը, մրցութային հանձնաժողովին պետք է ներկայացնեն.
ա) մրցույթին մասնակցության հայտը,
բ) տարածքի նպատակային օգտագործման բիզնես-ծրագիրը,
գ) մրցույթին մասնակցության վճարի անդորրագիրը:
Մանրամասն տեղեկությունների համար դիմել մրցութային հանձնաժողովին: Հեռախոսներ՝ (0-24) 4-27-70, 4-27-85:

ՄՐՑՈՒԹԱՅԻՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

Armenian European Policy and Legal Advise Center

is seeking Short-term Experts for the activity concerning the "Advice on Financial Sector Issues".

Requirements:

- At least 5 years professional experience and strong knowledge of issues related to the financial markets;
- A clear overview of the current situation of the Armenian financial sector;
- A good understanding of the legislative and institutional gaps within the Armenian financial sector;
- A knowledge of the EU financial sector regulations and trends;
- Good understanding of the EU's financial sector's structure and developments;
- Excellent skills in drafting reports in financial markets analysis in English language.

Duration: to be agreed.

Commencement date: As soon as possible.

For the detailed information please visit the announcement section on our web-site **www.aeplac.am**

You are invited to submit your CV in English, to **info@aeplac.am** not later than 24th of May 2004.

No phone calls and visits will be entertained.

Only short listed candidates will be contacted for interviews.

www.europeanintegration.am

«Հայացք Եվրոպայից»՝
թարմ անդրադարձ եվրոպական ԶԼՄ-ներին: Կարդացեք «Եվրոպական ինտեգրացիա» ՀԿ-ի ինտերնետային էջում:
www.europeanintegration.am

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Օտարերկրյա պետություններից Հայաստան վերադարձած այն ՀՀ քաղաքացիները, ովքեր հայրենիքում վերահաստատման հետ կապված խնդիրների են հանդիպում, անվճար խորհրդատվություն եւ աջակցություն ստանալու համար կարող են դիմել ՀՀ կառավարությանն առընթեր միգրացիայի եւ փախստականների վարչություն, որի հասցեն է՝ Հր. Քոչարի 4, ինչպես նաեւ զանգահարել 224727 «թեժ գիծ» հեռախոսահամարով:

UNIStream
Соединяем самое ценное
UNIstream

СИСТЕМА ДЕНЕЖНЫХ ПЕРЕВОДОВ

- из **Армении** в **Россию** и обратно - **1%** от суммы перевода
- **Грузия - 1,5%** от суммы перевода
- **Украина - 1,5%** от суммы перевода
- **Молдова - 1,5%** от суммы перевода
- **Кыргызстан - 1,5%** от суммы перевода

- **65 стран**
- **500 городов**
- **2000 пунктов обслуживания**

- **Получатель перевода не несет никаких затрат**
- **Время доставки – всего несколько минут**

АДРЕСА ФИЛИАЛОВ ЗАО "ЮНИБАНК"

- Центральный офис:
г. Ереван, ул. Амиряна 12
тел: (3741) **539870**
e-mail: unibank@unibank.am

- Филиалы в г. Ереване:
Филиал "КЕНТРОН"
ул. Абовяна 26
тел: (3741) **542431**
Филиал "МАЛАТИЯ"
ул. Себастия 141
тел: (3741) **776627**
Филиал "КОМИТАС"
ул. Комитаса 15/2
тел: (3741) **261838**

- Филиалы в Армении:
Филиал "ВАНАДЗОР"
г. Ванадзор, ул. Тигран Мец 53
тел: (37451) **40872**
Филиал "ГЮМРИ"
г. Гюмри, ул. Ахтанаки 1
тел: (37441) **33055**

АДРЕСА ФИЛИАЛОВ КБ "ЮНИАСТРУМ БАНК"

- **Центральный офис:**
г. Москва, Суворовская пл. 1
тел: (095) 785-0595, 744-0404

- **Отделения в г. Москве:**
м. "Беговая", ул. Беговая, д. 4, стр. 1, тел. **785-05-72**
м. "Бульвар Дмитрия Донского", ул.Адмирала Лазарева 52, тел. **785-05-72**
м. "Варшавская", Варшавское шоссе 86, тел. **785-05-72**
м. "ВДНХ", ВВЦ, павильон N68, тел. **933-45-94**
м. "Домодедовская", ул.Елецкая 15, тел. **785-05-72**
м. "Калужская", Старокалужское ш. 62,стр. 1, тел. **784-71-90**
м. "Китай-Город", ул.Варварка 14, тел. **787-11-73**
м. "Коломенская", ул. Коломенская 7, стр. 1, тел. **785-05-72**
м. "Новослободская", Суворовская пл. 1, тел. **785-05-95**
м. "Проспект Мира", Проспект Мира 33/1, тел. **797-58-03**
м. "Пражская", Востряковский пр-д 17, стр. 1, тел. **785-05-72**
м. "Сокол", Волоколамское шоссе 2, стр. 1, тел. **785-53-85**
м. "Сокольники", Сокольнический вал 52/5, тел. **286-00-25**
г. Люберцы, Октябрьский пр-т 146, тел. **785-05-72**

- **Филиалы в городах России:**
Волгоград, Екатеринбург, Иваново, Казань, Калининград, Краснодар, Красноярск, Люберцы, Новосибирск, Пермь, Ростов-на-Дону, Самара, Санкт-Петербург, Саратов, Сочи, Ставрополь, Тула, Тюмень, Уфа, Челябинск, Ярославль

- **Список банков входящих в Систему "Юнистрим" в странах СНГ**
Грузия
АО "КАВКАСИОНИ", **тел. (995) 32 - 95 - 14 - 44**
АО "НАРОДНЫЙ БАНК ГРУЗИИ", **тел. (995) 32 - 99 - 91 - 78**
Украина
АКИБ "УКРСИББАНК", **тел. (38044) 230 - 48 - 97**
Молдова
КБ "УНИВЕРСАЛБАНК", **тел. (373) 2 - 24 - 68 - 76**
Кыргызстан
АО "ЭКОБАНК", **тел. (996312) 690 - 316**

ЮНИБАНК | **53 98 70**
www.unibank.am

Գովազդի համար զանգահարել՝ 58-24-83

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունեաց 70ա Գրանցման թիվ 65. Պատվեր 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 17 05. 2004 Գինը՝ 100 դրամ